

het gezin

corry blei-strijbos

aan de overkant

Het gezin aan de overkant

Corrie Blei-Strijbos

Het gezin aan de overkant

met illustraties van Geeske van Tienhoven

UITGEVERIJ G. F. CALLENBACH B.V. - NIJKERK

ISBN 90 266 4415-9

1. Naar de oude Bavo

Zaterdag: scholen dicht, kantoren dicht, fabrieken . . . honderden mensen vrij!

Vrij – dat zijn Mirjam van zes, Loek van tien en Len van elf jaar ook. Als je vrij bent wil je iets, maar wat?

Moeder zegt dat eerst het huis op orde moet. Mirjam, Loek en Len snappen daar niets van. Het huis is op orde. Had je dat nota bene de vorige week moeten zien. Als moeder het toen had gezegd?!

Toen stond de verhuswagen hier voor de deur. Hun spullen zaten daarin, het moest allemaal worden overgesjouwd, van de auto naar het huis – want dat huis stond daar leeg!

Ze hadden dapper allemaal iets gedaan: de verhuismannen de grote kasten, bedden, de piano en – ja, de hele ratteplan, noem maar op.

Vader had zich over de geluidboxen van hun pick-up ontfermd. Daar had hij een veilig plaatsje voor gezocht. Bovendien, ze moesten daarna opgehangen – in de hoeken van de kamer – tegenover elkaar.

„Een reuzeklus,” had vader gezegd.

Ze waren het er allemaal mee eens. Ze hadden vader daarna niet meer bekeken en waren zelf verder met kleinere dingen aan het sjouwen gegaan.

„Jongens, wat op jullie eigen kamer hoort, direct naar boven toe!” had moeder gezegd. Daardoor was het, dat ze van boven naar beneden waren gerend en liefst zo snel mogelijk terug. Tot het moment dat de grote linnenkast in het trapgat was blijven steken. „Een verkeersknoop,” noemde Loek dat. Mirjam en hij stonden boven en konden niet terug, Len stond beneden en kon niet naar boven toe. En die kerels met die linnenkast op de trap. Ze hadden met spanning het tafereel gadegeslagen en hadden in stilte plezier. Plezier, om die ene dikke kerel die zich zo verschrikkelijk nijdig maakte dat moeder bang was dat de man erin zou blijven.

„Misschien kan de kast het best nog even terug,” had moeder gezegd.

Maar de man had geroepen: „Ach mens, lazer op!”

Moeder was maar gauw naar de kamer gegaan. Geef hem de ruimte, had ze zeker gedacht. Maar Mirjam, Loek en Len waren van plezier boven en onder aan de trap blijven staan. Ze hadden om zo te zeggen hun oren omhooggeklapt. Waakzaam waren ze – alle drie – want je weet nooit, als zo'n man eenmaal begint! Ze hadden niet tevergeefs hoeven te wachten. Na verloop van tijd kwam er zoveel boosheid, kwamen er zoveel rauwe woorden op een rij dat Loek met bewondering in zijn stem zei: „Nou nou – die kan er wat van!”

Plotseling kwam Loek op een idee. Hij stootte het raam op de eerste verdieping open, klom erdoor, liet zich zakken op het afdakje boven de voordeur, vandaar op een iets lager muurtje en kwam met een sprong in de voortuin terecht.

„Wat ga je doen?” riep moeder geschrokken uit toen ze uit het kamerraam naar buiten keek. Loek plaatste zijn vinger voor zijn mond en klom de verhuiswagen in. Even later kwam hij er met een teleurgesteld gezicht weer uit. Via de gang kwam hij de kamer in, waar vader nog steeds met zijn geluidboxen bezig was.

„Vader, weet u waar de cassetterecorder is?”

Vader wees naar het kleine apparaat dat in zijn buurt in de vensterbank stond.

„Wat moet je ermee?”

Loek hief zijn vinger omhoog. „Luister,” zei hij. Vanaf de gang drong een enorme serie boze harde woorden de kamer binnen. „Opnemen,” zei Loek. Sinds hij op zijn verjaardag een cassetterecorder met een paar bandjes had deed hij niets anders dan opnemen! De telefoongesprekken, zijn huiswerk, z'n fluitles... hij had al heel wat bij elkaar. Maar dit? Het zou al het voorgaande dat hij opgenomen had verre overtreffen.

Helaas – op dat moment schoot de kast door het trapgat heen. De „verkeersknoop” was opgelost, de woordenstroom verstild. De linnenkast belandde in de juiste hoek in de slaapkamer en toen Loek daar via de trap ook terecht kwam stond de korte dikke nijdas met een grote zakdoek het zweet van zijn voorhoofd weg te wissen. Met een hoopvolle blik keek Loek zijn kant op, hij had de cassetterecorder in zijn hand. Tenslotte – de man kon immers zo weer beginnen, dan hoefde hij alleen de knoppen van het apparaat maar in te drukken. Maar de man leek uitgeblust, zoals een vulkaan na het uitstoten van lava, vuur en as toch eenmaal

Weer kracht verliest. Toen moeder naar boven riep dat ze koffie ingeschonken had hoopte Loek opnieuw – stel je voor dat . . . „Tja – da’s een goede zaak,” zei de dikke toen, en stommelde met zijn makkers naar beneden. Loek bleef boven aan het trapgat staan. Koffie lustte hij niet en voor zulke woorden . . . daar is een cassetterecorder niet voor!

De hele dag was er gesjouwd. Toen de verhuishwagen al was weggereden sjouwden ze nog. En nu – de kamers opgeruimd, de boxen gehangen, voor een schilderij moet nog een enkele spijker in de muur, maar – als je vrij bent wil je iets – maar wát? „Maandag voor het eerst naar de nieuwe school,” zegt vader hardop.

Plotseling kijken ze hem alle drie aan. Zo van: Nou – èn? „Ik heb gelezen,” begint vader bedachtzaam, „dat vandaag de oude Bavo bekeken kan worden, mèt de zolders en zelfs de toren en het dak erbij!”

Even kijken Loek en Len elkaar aan. Is dát wat ze willen? Wordt zo een vrije dag gevierd?

„Zou ik best willen,” reageren ze dan gelijktijdig hardop en Mirjam van zes schaaft zich spontaan erbij.

„Is de oude Bavo daar?” Ze wijst uit het raam van de huiskamer. „Daar is het oosten, kind!” verbetert Loek.

En Len verduidelijkt: „Haarlem centrum ligt dáár!” Ze wijst met haar hand daarheen, waar een nieuw woonblok aan het verrijzen is. Muren die half af zijn, steigers, stenen, molens met cement. Moeder trekt Mirjam tegen zich aan. „Moeilijk hè,” zegt ze hartelijk.

Maar Mirjam is zich van geen moeilijkheid bewust. „Gaan we erheen?” wil ze weten, en ze wijst met haar hand in de richting van het plafond.

Nu kijken vader en moeder elkaar aan.

„Toe maar – ik heb maandag toch de hele dag,” zegt vader dan. En bij moeder zakt bij die gedachte al haar ijver in haar schoenen. „Oké,” zegt ze, „we gaan naar de oude Bavo op de markt!”

Mirjam, Loek en Len hebben met hun ouders in Zeist gewoond. Maar nu zijn ze dus verhuisd. Ze kennen Haarlem totaal niet. Loek en Len weten alleen dat de grote kerk „de oude Bavo” is. Hoe het komt zal niemand weten maar Mirjam moet bij „de oude

Bavo" denken aan een grijze, gebogen man. Een opa misschien, die een beetje krom loopt, die blij is als je hem komt bezoeken, die jou een snoepje meegeeft op het moment dat je weer gaat. Het beklimmen van de toren heeft voor haar met „de oude Bavo" niets te maken. Die twee houdt ze keurig gescheiden. Ze wil de toren beklimmen en nog naar „de oude Bavo" ook!

Even later zitten ze met z'n vijven in de auto. Het is maar een klein stukje om van de nieuwe woonwijk via de grote weg naar de oude binnenstad te gaan. Maar eenmaal in het centrum beginnen hun problemen:

„Waar raken we de auto kwijt?"

„De P volgen," antwoordt moeder, alsof ze hier dagelijks komt. De blauwe borden waar een „P" op staat blijken hen naar een parkeergarage te verwijzen.

„Vooruit dan maar," vindt vader. „Maar 't kost wel geld!"

De parkeergarage is een grijsbetonnen bouwwerk. Op de derde verdieping kunnen ze met hun auto terecht. Nu moeten ze te voet weer naar de binnenstad terug.

Voordat ze van de derde verdieping afdalen wijst moeder naar buiten.

„Kijk, daar ligt de grote kerk!"

Het is een bijzonder gezicht, om het grote grijze bouwwerk boven de lage huizen uit te zien. Mirjam wil nu maar zo snel mogelijk naar beneden en de toren op. Toe dan maar – ze gaan! In het centrum vinden ze de kleine marktkraampjes op de Grote Markt, de eikehouten kerkdeur die toegang verschaft tot het kolossale bouwwerk. Ze lopen over de blauwgrijze grafstenen. Vader neemt hen mee naar een naamplaat waarop de naam staat van de schilder Frans Hals. Ze zien de eiken koorbanken met uitgestoken houten beeldjes en Mirjam ontdekt de koperen lezenaar die er uitziet als een grote adelaar met uitgespreide vleugels waarop de bijbel ligt.

„En hebben jullie wel eens de kleren van de Haarlemse dwerg gezien?"

Ze lopen door het oude gebouw dat al in de veertiende en vijftiende eeuw werd neergezet.

„Ze hebben er met tussenpozen wel zo'n honderd vijftig jaar aan gebouwd," vertelt moeder. En vader bedenkt dat juist in die tijd de boekdrukkunst en het buskruit werden uitgevonden.

„Vroeger liepen de mensen in heel andere kledij, kom maar es mee!”

Ze komen in een hoek van de kerk waar wat glazen vitrines zijn neergezet. In één daarvan ligt een zwart pakje met witte blouse en zwarte schoentjes.

„Kijk, dat was de kleding van de Haarlemse dwerg. Een mannetje van vierentachtig centimeter en veertien kilo in gewicht, die voor de Haarlemse burgerij heel wat kunstjes heeft gedaan.”

Len houdt haar hand een stukje boven de grond.

„Zou dit vierentachtig centimeter zijn?”

„Iets hoger!” denkt vader hardop. „Het is onvoorstelbaar dat zo’n klein mensje als een volwassen man door de straten ging.” Loek bedenkt dat hij niet graag in de schoenen van de kleine dwerg had gestaan.

„Maar er was óók een Haarlemse reus,” begint moeder dan, want ze vindt dat ze honderden jaren later nou niet zo triest over een dwerg moeten gaan staan doen. Ze neemt ze mee naar één van de pilaren van de kerk.

„Kijk, hier staat aangegeven hoe lang die reus wel was.” Haar hand wijst op de streep ver boven haar hoofd. „Twee meter vierenzestig was die man.”

Ze zijn er alle drie stil van als ze naar de lengtestreep kijken.

„’k Had hem best eens willen zien!” zegt Loek.

„’t Was een moeilijke tijd voor de mensen om toen te leven,” vertelt vader. „Er waren erg rijke en erg arme mensen en . . .”

„Die hebben we nu nog . . .,” valt Len haar vader in de rede. Ze heeft immers pas nog een programma over uitgehongerde mensen voor de televisie gezien.

Vader knikt. „Dat is waar. Maar in Nederland, zou je kunnen zeggen, is toch niet zo’n heel erge armoede meer. Toen wèl – zeer rijk en ontzettend arm, in één stad.”

„En er werden in die tijd ontdekkingen gedaan die de mensen erg verontrussten en verwarden,” vult moeder aan.

„Maar meneer Derksen, op school, zei dat al die ruimtereizen van nu ook verwarring brengen. Sommige mensen vinden dat er geen geld aan mag worden besteed omdat de mensen uit de derde wereld voorrang hebben,” stelt Loek.

„Tja,” zegt moeder. „Zo zie je, de middeleeuwen of nu – er is niets

nieuws onder de zon!"

Maar nu bemoeit Mirjam zich met het gesprek.

„En mijn schoenen toch wel!” roept ze uit. Ze wijst naar haar mooie nieuwe klompschoenen die zo gezellig over de grijze stenen klossen.

Vader tilt haar boven op zijn schouders. „Natuurlijk, jouw mooie nieuwe schoenen. Ze weten er weer helemaal niets van!”

Nog even lopen ze beneden door de grote ruimte. Op het grote orgel staat de afbeelding van een koning die speelt op zijn harp.

„Wie is dat, Mirjam?”

„Koning David!” antwoordt Len gauw.

„Jij moet een draai om je oren hebben!” zegt vader dan. „Len is stout, hè Mirjam?”

Maar Mirjam heeft zoveel om naar te kijken dat ze al lang vergeten is dat Len voor haar beurt is gegaan. Ze praat en wijst, vraagt en huppelt even later weer voor de anderen uit. Ze blijft pas doodstil staan als met machtige tonen het orgel de ruimte vult. Dan gaan ze met zijn allen even op de rij oude krakende wiebelende stoelen zitten, dan spelen de melodieën om en in hun oren, dan dromen Len en Loek van de vroegere tijden en Mirjam ontdekt een lieveheersbeestje op haar arm.

„Meenemen,” zegt vader – hij maakt vlug een lucifersdoosje leeg en doet het beestje erin.

„Hier gaat het dood en we moeten er juist zo zuinig op zijn!”

„Nu gaan we naar boven, hè?” herinnert Loek zich dan plotseling.

Achter elkaar klimmen ze langs een stenen trap omhoog. Daar komen ze op de grote zolders maar ook op de nonnengang. Dat is de smalle gang van waaruit ze de kerk in kunnen kijken.

„Hier liepen de nonnen in hun lange habijt.”

Onder hen, veertig meter lager, lopen mensen in de kerk, vóór hen staat koning David, harpspelend op het orgel.

„Nu kunt u ook nog naar buiten,” zegt een gids die bij een deur heeft postgevat. Ze gaan naar buiten. Ze lopen achter een stenen muur over de balustrade, langs het dak. Beneden hen zijn marktkraampjes en mensen die zo klein lijken als mieren, vóór hen ligt de stad, kleine blokken huisjes, net een legodoos.

„En dat is Schalkwijk!” wijst vader naar de nieuwe wijk.

„Daar wonen wij!” weet Mirjam. „Daar staat òns huis.”

Ze zien ook het hoge ziekenhuis waar moeder maandag zal beginnen met haar werk. En de gebouwen waar de kinderen naar school zullen gaan.

„En daar zijn de hoogovens,” wijst vader. Hij wijst naar het noordwesten waar hoge schoorstenen grijsgele wolken de lucht inblazen.

„De wind blaast gelukkig die vuile troep naar zee!” zegt moeder. Vader zegt niets hardop maar hij denkt bij zichzelf: Als de wind maar niet zo vaak landinwaarts was . . .

„Mag het lieveheersbeestje nu vliegen?” vraagt Mirjam.

Vader schudt zijn hoofd.

„Nee kleine meid. We zullen het naar de struiken en de bloemen brengen.”

Met een stralende lach stelt Mirjam vast dat het dan zelf geen trappen hoeft te lopen en – zo zegt ze: „Dan wordt het ook niet moe!”

Ze is erbij als vader aan het eind van het kerkbezoek het beestje tussen de bloemen en planten van een bloemenstalletje zet.

„Hier kan het in leven blijven,” zegt vader, terwijl hij een goed plaatsje uitzoekt. Ook Mirjam is er helemaal tevreden mee. Maar als ze hoort dat ze nu naar huis toe gaan verzet ze zich.

„Eerst naar ouwe Bavo,” zegt ze met klem. „Eerst naar ouwe Bavo!” gilt ze even later als moeder haar hand vastpakt en haar probeert mee te trekken. Ze kan niet geloven dat de kerk „ouwe Bavo” is. Ze voelt zich tekortgedaan en bedrogen. Ze snikt nog na als ze met hun auto voor hun eigen huis stoppen.

2. *Plannen voor de tuin*

Het wordt die maandag een heel wonderlijke dag. Om halfzeven loopt de wekker af – om zeven uur zitten ze aan het ontbijt. Moeder gaat het eerst van allemaal de deur uit: het is halfnacht. Ze gaat naar het hoge torenflatachtige ziekenhuis dat midden in Schalkwijk staat, dat je zelfs vanuit je school kunt zien liggen. Moeder is arts. „Artsen horen nu eenmaal daar te zijn, waar zieke mensen zijn,” hebben vader en moeder gezegd. Daarom gaat zij als eerste de deur uit.

„Om halfzes ben ik er weer, hoor!” heeft ze gezegd. En weg is ze, verdwenen uit de straat.

Om halfnegen gaan Mirjam, Len en Loek: alle drie naar dezelfde school. Mirjam in de eerste klas, Len en Loek in de zesde en vijfde klas.

„Tussen de middag zijn we weer thuis!”

Om negen uur begint vader de tafel af te ruimen. Leeg was het huis nu, leeg, stil, saai en doods: geen rennende kinderen, geen pratende moeder, een leeg huis in een nieuwe buurt, en vader alleen!

Dat is niet makkelijk voor de vader van Mirjam, Loek en Len: hij heeft geen werk! Vroeger wel, toen was moeder thuis en hij op z'n werk. Nu is het andersom: hij wil wel werken maar ze willen hem niet. „We hebben u niet nodig!” zeiden ze allemaal. „Niet nodig!” nota bene, vader heeft op een laboratorium gewerkt, toen hadden ze hem ontzettend hard nodig, vader werkte zelfs uren extra want hij had van een heleboel dingen verstand. Maar in heel Nederland gingen fabrieken dicht, kwamen mensen tegen hun zin zonder werk, de vader van Mirjam, Len en Loek ook!

„Solliciteren!” zei iedereen. „Schrijven dat je werk zoekt, dan krijg je wel weer wat!” Maar vader heeft wel vijftig brieven geschreven en verstuurd, postzegels ingesloten, zodat het terugschrijven voor de ander zonder kosten was. Maar wat er kwam – geen antwoordbrief, geen werk. Toen kwam het nieuwe ziekenhuis in Haarlem-Schalkwijk. Er werden artsen gevraagd. „Dan schrijf ik voor mijzelf!” had moeder gezegd.

Samen met vader postte ze de brief. Een week later was er antwoord: Of moeder wilde komen praten en zich wilde laten

keuren en . . . Er is daarna zoveel gebeurd dat de kinderen het niet eens zo snel konden bijhouden. In elk geval is nu één ding zeker: moeder heeft een baan, het gezin is verhuisd. En nu – maandagmorgen, vader is alleen achtergebleven, een wat onwennige vader in een leeg huis.

Langzaam begint hij zijn thee uit te drinken, haalt de post, leest de krant en is even later zó in een tijdschrift gedoken dat hij stomverbaasd is als de kinderen weer voor de deur staan. De school is uit.

„Hoi – paps!”

„Zo jongens en – hoe was 't?”

De verhalen komen los: van de nieuwe juf, twee nieuwe meesters, van kinderen uit de klas. Ze praten zo gezellig dat de tijd omvliegt en vader verschrikt naar zijn horloge grijpt.

„Hoe laat moeten jullie eigenlijk weer naar school?”

Ze blijken nog een kwartier te hebben om te eten. De tafel staat nog gedekt van het ontbijt maar – ze hebben geen brood. Wat nu? Vader springt in de auto en haalt brood, er blijven nog vijf minuten over om dat naar binnen te werken. Dan rennen ze opnieuw naar school. Het was een vreemde ochtend, een gekke dag. Als moeder die avond thuiskomt en de ontbijtboel nog op tafel vindt zucht ze: „O-o, ook vaders moeten nog veel leren!”

Na een dag of veertien begonnen ze al aardig te wennen: de kinderen op school, moeder in het ziekenhuis en vader thuis. Voordat iedereen de deur uitging moesten de bedden zijn opgemaakt en de tafel afgeruimd.

De afwas, die deed pa. Wat er verder in huis meestal door moeders werd gedaan dat deed vader hier. En – 't mocht gezegd: dat ging o zo goed. Toen een vogel de ramen had bevuild ging vader zelfs met een emmer water, spons en zeem naar buiten om de ramen weer eens goed schoon te maken. Mensen in de nieuwe buurt vonden dat misschien wel eens wat vreemd maar – waarom zou een vader zo iets niet kunnen doen?

Op een dag vroeg de juffrouw uit Mirjams klas: „Kinderen, als jullie moeders overdag eens iets voor de school zouden willen doen, zouden we dat heel goed kunnen gebruiken. Ik denk aan het naaien van gordijnen en gezellige kleedjes voor op de tafel!” Sommige kinderen hadden gelijk hun vinger hoog de lucht

ingestoken.

„Juf - mijn moeder wil dat wel. Juf . . .!”

Mirjam wilde meedoen, ook haar vinger opsteken. Langzaam ging ook haar vinger omhoog.

Vriendelijk keek de juffrouw haar kant uit.

„Ja Mirjam, wil jouw moeder dat ook wel doen?”

Maar er was een jongen in de klas die hard boven iedereen uitschreeuwde: „Nee hoor juf, zij niet, haar moeder is een vader!”

De juffrouw had even vreemd gekeken. Toen een beetje gelachen en gezegd: „Maar Piet, hoe bedoel je dat nou?”

Er waren echter alweer zoveel andere kinderen met omhooggestoken vingers dat de juffrouw er niet verder op door kon gaan.

Maar aan het eind van de middag kwam Mirjam toch met een wat ernstige snuit bij vader thuis:

„Pap, die grote jongen zegt - mijn moeder is een vader!”

Vader lachte. Hij begreep best wat die grote jongen bedoelde. „Ik denk,” zei hij toen, „dat die jongen zijn moeder thuis werkt en zijn vader ergens anders. Nou - dat mag. Maar bij ons is dat nu eenmaal andersom. Wat denk jij, Mirjam, mag dat ook?”

Mirjam sloeg haar beide armen om vader heen „Mijn papa,” zei ze toen.

Een papa die geen gordijntjes of tafelkleedjes naaien kan maar wel: eten koken, afstoffen, stofzuigen en . . . te veel om op te noemen!

In de nieuwe buurt werden de tuinen aangelegd. Voor en achter het huis werd de grond omgespit, het graszaad ingezaaid. De meeste mensen kozen voor gras in het midden van de tuin en daar omheen struiken, bloemen, mooi gekleurd. In sommige tuinen waren het speciale tuinlieden die ervoor kwamen. Ze kwamen met hun auto of bakfiets voor de deur. De vader van Mirjam, Loek en Len, die deed alles zelf. Op een avond, na de warme maaltijd, legde hij een groot papier op de tafel neer.

„Jongens,” zei hij, „dit is de tuin, leeg, kaal, ongezellig. Wat zullen we er eens inzetten?”

„Een schommel!” gilde Mirjam, nog voordat de anderen iets hadden kunnen zeggen.

„Een schommel, hè pap, ja?”

Vader keek naar moeder. Hij had dit antwoord helemaal niet

verwacht. Hij wilde eigenlijk helemaal geen schommel in zijn tuin. Stel je voor, schommelpalen achter je huis, nee!

Maar Mirjam zat te wippen op haar stoel.

„Ja pap, doen?”

„Eerst een groot plan maken voor de hele tuin,” zei vader toen.

„Ik wil eigenlijk geen schommel, zie je, de tuin is niet zo groot en om te schommelen heb je eigenlijk een grotere ruimte nodig. Je moet toch heen en weer . . .”

„Ach, krijgen we een vijver?” pleitte Loek voor zichzelf. In gedachten zag hij de goudvissen al door het water schieten. En vader zag blijkbaar ook zo iets, want zijn gezicht klaarde helemaal op.

„Waar moeten we die vijver dan tekenen?” vroeg hij met een gespeeld zorgelijk gezicht.

„Hier bijvoorbeeld,” wees moeder. Haar vinger trok een kringetje in de hoek. „En dan wat rietpluimen . . .”

„En waterplanten.”

„En groot hoefblad.”

„En kikkers . . .”

Plotseling was iedereen erbij betrokken. In gedachten zagen ze het al voor zich: kikkerdril drijvend, wortels van de waterplanten die zich voortslingerden door de vijver.

„Ik zou een oude badkuip moeten proberen te krijgen,” bedacht vader. „Als ik daar wat stenen omheen verwerk, zitten we goed. Maar – waar haal je zo’n ding vandaan?”

„Bij een opkoper van oud ijzer. Ik weet er één!” jubelde Loek.

„Oké, morgenmiddag uit school gaan we erop af, jongens. Moeder, als je thuiskomt, we zullen je eens wat laten zien!”

„Maar de tuin, wat gebeurt er verder met de tuin?”

De tuin bleek plotseling niet belangrijk meer. „Een badkuip, kikkerdril – groot hoefblad, stenen!”

Vol verwachting trokken Mirjam, Loek en Len die avond naar boven, naar bed. En toen Loek die avond heerlijk lag te slapen trokken er in zijn droom wel twintig kikkers door hun tuin.

3. De witte badkuip en de rode eend

De volgende dag, woensdagmiddag, gingen ze er met z'n vieren op uit.

Op de Gedempte Oude Gracht, in het centrum van de stad, zou een adresje zijn, waar ze waarschijnlijk een grote badkuip zouden kunnen vinden. Hun tocht was echter tevergeefs. „Op de Nieuwe Groenmarkt misschien,” zei de man. Ze reden verder en kwamen inderdaad bij een adres, waar grote badkuipen in allerlei kleuren werden verkocht. Maar die waren nieuw, de prijs was hoog. „Je kunt toch geen nieuw bad in je tuin gaan ingraven,” zuchtte vader toen.

De man gaf een tip. „Op de weg naar Hoofddorp, daar zitten wel een paar adresjes voor zo iets. 't Zou best eens kunnen dat ze daar . . .”

Vader bedankte vriendelijk. Ze klommen allemaal weer in hun rode eendje en kwamen na een klein half uur in Hoofddorp terecht. Aan de kant van de weg ontdekten ze toen inderdaad een adres, waar een heleboel troep rondom het huis stond uitgesteld. Er was – laat-ie fijn zijn! – zowaar ook een oude badkuip bij. Vader betaalde onmiddellijk het bedrag dat de man ervoor vroeg. Ziezo, nu was het bad van hen. Maar, hoe vervoer je een badkuip naar Schalkwijk?

„Dat dak van die eend kan toch open?”

Even later stond de badkuip koninklijk rechtop in de eend. De kinderen zaten links en rechts ervan, ze hielden het gevaarte in evenwicht. Het was een wonderlijk gezicht toen de auto met inhoud zich weer in de richting van de nieuwe wijk Schalkwijk begaf.

Het bleek echter beslist geen eenvoudige zaak om er te komen. Halverwege begon de auto te slingeren dat vader moest stoppen en met een zucht van teleurstelling een lekke band constateerde. Weliswaar had vader hem een kwartier later verwisseld voor de reserveband maar na vijf minuten stond de auto opnieuw stil: vader was door de consternatie vergeten te tanken.

„We moeten lopen naar het dichtstbijzijnde benzinstation,” stelde vader vast. „Laten we in vredesnaam hopen dat ze daar een kannetje benzine voor ons hebben!”

De autodeur werd afgesloten, vader keek met een bezorgd gezicht naar het open dak.

„Kom maar gauw,” zei hij toen gehaast. „En denk erom, lopen in de berm, geen stap op het asfalt, het is hier veel te gevaarlijk op een tweebaansweg. Len, jij voorop, Loek, jij achteraan, en Mirjam geeft mij een hand. We lopen links van de weg zodat het verkeer ons tegemoetkomt en ons goed in de gaten heeft. Kom maar mee.”

Het liep ontzettend moeilijk in het hoge gras. Hobbels en kuilen, lange taaie sprietten gras, het leek wel alsof alles zo actief mogelijk aan het tegenwerken was! Mirjam had al een paar keer haar evenwicht verloren en was een paar keer voor vaders voeten gerold. Loek liep zo onverschillig mogelijk, zijn handen op zijn rug, maar je kon merken dat het hem net zo goed moeite kostte. Zo stapten ze voort. En achter hun rug, steeds verder bij hen vandaan, daar stond de rode eend, de witte badkuip keek boven uit het dak.

Nauwelijks waren vader en de kinderen uit het gezicht verdwenen of er stopte een auto achter de eend. De portieren van die oude auto klapten open en er sprongen vier jongens op de weg. Ze lachten om de eend, om dat gekke, grote bad. Ze voelden aan de deur van de eend – die zat op slot. Ze praatten wat met elkaar, kwamen toen blijkbaar tot een besluit: ze keken even om zich heen en toen – klommen er twee jongens door het dak van de eend naar binnen. Toen tilden ze met een reuzenzwaai de badkuip de auto uit. Wat waren ze verder van plan? Binnen werd bij het stuur wat gerommeld en gemorreld, ze hadden geen contactsleuteltje om de auto in beweging te krijgen, blijkbaar wilden ze dat toch. Ze drukten op het gaspedaal, deden hun best om de auto toch te starten. Toen dat echter allemaal geen resultaat had, reed één van de jongens de eigen oude auto voor de eend en koppelde een andere jongen een touw aan beide wagens. Die jongen kroop toen zelf achter het stuur van de eend en . . . o wee, de oude auto kwam in beweging en trok de rode eend met zich mee.

Twee auto's met een touw aan elkaar. Het was een last voor de andere voorbijrijdende auto's op de tweebaansweg. Het was bovendien gevaarlijk ook. Maar de jongens letten noch op last, noch op gevaar. Ze hadden een eend, ze hadden de hoop het ding

veilig en wel ergens neer te zetten. Dan zouden ze het nummerbord er kunnen afhaken, de wagen in een nieuwe kleur kunnen spuiten. Wie zou dan ooit nog weten dat het vroeger een rode wagen was geweest? Wie zou de auto ooit nog kunnen teruggeisen?

Ze reden in de richting van Haarlem, maar halverwege die weg draaiden ze een zijweg in. Langs kleine smalle wegen, over gebogen bruggen, ergens door het Hollandse land, daar reden ze, langzaam maar zeker. En ergens op de weg, tussen Hoofddorp en Haarlem, daar stond het oude bad, wit, lang, hoog. Het stond er zo maar in het hoge gras. Het was een wonderlijk gezicht. Sommige chauffeurs die voorbijreden moesten er even om lachen. Anderen tuurden met strakke gezichten op de rechte asfaltweg.

Het blijkt voor vader en de kinderen wel drie kwartier lopen te zijn voordat ze eindelijk aankomen bij het benzinstation.

„Jazeker meneer, ik heb een kan benzine voor u!” zegt een vriendelijke man. En als hij hoort, dat vader zijn eend wel drie kwartier lopen terug aan de kant van de weg heeft moeten laten staan komt hij meteen in actie.

„Maar meneer, wacht maar, daar doen we iets aan!” zegt hij direct.

De eerste de beste vrachtwagenchauffeur die ook komt tanken vraagt hij vriendelijk of hij deze mensen wil meenemen: „Weet u, ze hebben al drie kwartier gelopen!”

De vrachtwagenchauffeur blijkt behulpzaam en schuift een eindje op. „Komt u maar boven, kinderen, klim er maar in!”

Even later zitten er vijf mensen hoog in de kabine, Mirjam, Loek en Len hebben nog nooit zo hoog gezeten. Ze kijken werkelijk over alles en iedereen heen. Ze turen dan ook even later met samengeknepen ogen op de weg om te kijken of al ergens hun rode eend met de witte badkuip zichtbaar wordt. Het is Len die het eerst een kreet slaakt van schrik en uitroept: „O - kijk!”

Ze wijst naar de witte kuip in het groene gras, en Mirjam begint hartstochtelijk te huilen. Loek begint gejaagd te praten. Vader zegt niets, zijn hart klopt snel, zijn gezicht staat strak en streng.

„Hier was het . . .” brengt hij er dan eindelijk met moeite uit.

De chauffeur heeft al lang begrepen dat er iets niet in de haak is.

Hij kan hier echter zijn grote vrachtwagen niet plotseling neerzetten en zoekt naar een veiliger plaats.

„Riskant meneer,” zegt hij dan. „Altijd risico, je auto maar zo te laten staan. Dat zie je nou maar weer!” Hij heeft met de mensen die met hem meereden werkelijk te doen. Maar bij een inham op de weg moet hij ze toch rustig laten uitstappen en hen laten gaan. „Ik zal bij het volgende benzinstation de politie waarschuwen,” zegt hij nog. Dan trekt hij zijn grote wagen weer op, steekt even zijn hand omhoog, schudt met een zorgelijk gezicht zijn hoofd en is even later uit het gezicht verdwenen.

Daar staan ze nu, met z'n drieën in de berm langs de weg. Vader kan zich af en toe nog niet voorstellen dat zijn eend verdwenen is. Mirjam staat nog steeds heel verdrietig te snikken. Daarom buigt hij zich naar haar toe en zegt: „Het komt weer goed, hoor meisje, het komt helemaal weer goed!”

Toch klinken zijn woorden niet zo dat je gelooft wat hij zegt. Gelooft vader zelf wel wat hij tegen Mirjam zegt? Hij wist immers dat het gevaarlijk was, de auto hier te laten staan met het dak open. Je weet maar nooit wat er kan gebeuren, had hij gedacht toen ze al aan het lopen waren en hij nog even omkeek. Nu ziet hij wat er is gebeurd.

Loek zegt niets – hij heeft een bleek gezicht, zijn donkere ogen kijken nog donkerder dan ze altijd al zijn. In zijn zakken heeft hij zijn handen tot vuisten gebald. Hij zou willen knokken om hun auto terug te krijgen, maar hij weet niet tegen wie. Hoewel het beslist niet koud is, staat er kippevel op zijn armen en benen. Trouwens, Len heeft dat ook. Ze wil naar huis, weg van deze plek, waar de auto's voorbisuizen, waar je haar omhoogwaait, waar je door het lawaai haast niets tegen elkaar zeggen kunt. Thuis is alles anders, zal het minder erg zijn, ze weet het zeker, ze wil hier weg!

Plotseling stopt er een blauwe politiebus. Hij hobbelt voorzichtig ook de berm in. Twee agenten stappen eruit: ze noemen hun namen, zeggen dat ze door een vrachtwagenchauffeur te weten zijn gekomen dat hier een auto wordt vermist.

„Vermist,” het klinkt Loek vreemd in zijn oren. „Gestolen is-ie!” zegt hij kort. Voor hem klinkt dat dubbel erg. Eén van de agenten legt even zijn hand op het hoofd van Loek, kijkt naar die donkere ogen die zo nijdig staan. Met een ruk draait Loek zijn hoofd af.

Hij voelt iets vaderlijks in die agent, maar – hij is geen kind!
De andere agent trapt met zijn laars tegen het witte bad.
„Blijkbaar wilden ze die niet,” zegt hij met een lachje om zijn mond.

Len kijkt die agent eens van op zij aan. Hij hoeft er niet om te lachen, denkt ze boos. Ze stopt ook haar handen diep in de zakken van haar broek en bekijkt van een afstand hoe de agent dan z'n boekje te voorschijn haalt en de gegevens over hun auto begint te noteren. De andere agent klimt zijn auto binnen en begint in een microfoon te spreken wat die ander zojuist heeft zitten noteren.

„Laten we nu eerst maar eens binnen verder praten,” zegt de agent. Hij doet de deur wat verder open zodat ze allemaal terecht kunnen in de politiebus.

„Zo, nu zitten we veilig en droog,” zegt hij dan.

Poeh, droog, denkt Loek, het regent niet eens! Maar dan vergeet hij alles door de politieradio. Er komen berichten binnen: er is ergens een aanrijding, ergens een vechtpartij, er worden nummers vermeld en opgeroepen. Bij een benzinstation is een man die daar nu al twee uur verblijft en niet weg te krijgen is!

Ik wil later ook bij de politie, denkt Loek. Het lijkt hem reuzefijn om zo'n radio te bedienen, zelf ook te mogen spreken, de gegevens te noteren.

Het denken van Loek daarover wordt afgebroken als hij hoort dat de agenten de badkuip bij de politiepost zullen neerzetten, dat zij met z'n vieren naar een bushalte gebracht zullen worden. Als ook de badkuip is ingeladen rijden ze weg. In de berm van de weg blijft een spoor achter van wielen die het gras hebben platgereden, van mensen die met hun schoenen op al die graspollen hebben gestaan.

Het politiebusje voegt zich in het verkeer van de tweebaansweg, stopt bij een vluchtheuvel met een haltebord van de bus. De agenten laten hen eruit. Ze kijken de blauwe politiebus na met stille ernstige ogen.

„Moeder is al thuis,” stelt Len vast.

Vader kijkt op zijn horloge. „Je hebt gelijk,” zegt hij dan. En zachtjes denkt hij: Ze zal wel moe zijn, trek in eten hebben. Ik had de agenten moeten vragen even naar huis te bellen, bedenkt hij dan.

„Moeder weet natuurlijk niet waar we blijven.”

„We gingen om een badkuip,” stelt Mirjam verdrietig vast. Als eerste stapt ze later in de grote grijze bus die met piepende remmen voor de vluchtheuvel is gestopt. Ze nestelt zich in een hoek. Vader komt naast haar zitten. Zwijgend schuiven Loek en Len tegenover hem. Tijdens het voortrijden in de bus kijken ze met z'n allen of ze niet ergens hun rode eend zien rijden. Iedere keer opnieuw als ze een rode wagen zien komen ze overeind, kijken ze als het een eend is naar het nummerbord maar laten zich dan weer verdrietig achteroverzakken. Ergens op een van de Nederlandse wegen moet hun rode wagentje rijden. Maar waar?

4. „Morgen is het te laat”

Moeder komt die dag wat later thuis dan anders. Ze is nog even een paar boodschappen wezen doen. Nu is ze blij als ze de straat instapt, haar eigen huis vanuit de verte ziet liggen. Ze loopt langs keurige voortuinen, waar de gazons al netjes geschoren zijn, waar nieuwe planten met zorg zijn ingezet. Kijkt ze bij die buurhuizen naar binnen, dan ziet ze ook in de vensterbanken goed verzorgde planten staan. Hun huis heeft een nog zwarte voortuin, de planten in de vensterbank hebben verzorging nodig. Vooral dat hoge papyrusriet heeft gele bladeren die er nodig moeten worden afgehaald.

Maar vandaag is de badkuip gekomen, denkt ze er achteraan. Een mens kan niet alles tegelijk!

Het huis ligt verlaten en stil. Geen stemmen, geen mensen zichtbaar achter het raam. Ze zoekt naar de sleutel in haar tas. Vergeten! Nota bene, ook dat nog, ze is zonder sleutel die morgen het huis uitgegaan. Voor de zekerheid belt ze toch nog, maar er komt geen mens naar de deur. Zie je wel, niet thuis! Ze zet zich neer op het muurtje naast de stoep, ze kijkt naar de zwarte aarde van de tuin, ze ziet in gedachten al de badkuip in de hoek. Ze tilt luisterend haar hoofd op als een auto de straat in rijdt maar ziet dat het niet hun eigen autootje is. Ze kijkt om zich heen: daarginds zijn de muren nog in de steigers. Dat wordt een bejaardenhuis, weet ze. En verderop komt nog een winkelgalerij. Kan best gezellig worden allemaal, bedenkt ze.

Ze staat op en gaat een kijkje nemen bij het bejaardenhuis-in-aanbouw.

Het is er een nog onbeschrijflijke troep. Maar je ziet hoe het wordt: grote ruimten beneden, kleinere kamers daar bovenop. Die lange vleugel links, daarin komt veel glas, ruiten. Dat wordt waarschijnlijk de conversatiezaal voor alle bewoners gemeenschappelijk.

Plotseling springt haar vanaf een stapel stenen een klein poesje tegemoet. Het is zwart met een wit befje. Het miauwt en komt met zijn omhooggeheven staart wat dichterbij. Het begint met zijn kop en lijfje tegen haar benen te strijken. Ze hurkt bij het beestje neer, ze streelt over het zachte huidje.

„Hoe kom jij hier, beestje?”

Een zacht spinnen en opnieuw langs haar benen strijken is het enige antwoord dat het geeft. Nu tilt ze het op en houdt het tegen zich aan. Ze kijkt om zich heen of niet ergens tussen stenen en zand een mens te voorschijn komt die zich over dit beestje zal ontfermen.

„Je bent wel te klein om hier alleen te zijn,” stelt ze vast. Dan wandelt ze met de poes in haar armen terug naar haar eigen huis. We moeten maar in een krant een advertentie zetten, bedenkt ze dan. Hier wordt het een zwervertje, een verwaarloosde kat. Als er iemand is die van het beest houdt zal die het wel komen halen!

Het valt niet mee als je voor een leeg huis dan opnieuw wachten moet. Als blijkt alle huisgenoten de tijd vergeten zijn.

Die badkuip moet duidelijk van heel ver worden gehaald!

Maar dan komt plotseling een viertal mensen de hoek van de straat om wandelen. Een klein meisje maakt zich huilend uit het groepje los. Mirjam, die al van verre begint te roepen dat hun auto gestolen is en dat de politie en het bad en de bus en . . .

Plotseling ontdekt ze het kleine poesje in haar moeders handen. De kraaloojes van het beestje die naar haar kijken, de vier pootjes die zich bewegen en het kleine lijfje.

Moeder steekt het haar toe: „Hier, aai het maar eens.”

Zo kan dan toch voor een ogenblik het verdriet plotseling vergeten zijn.

Een paar minuten later zitten ze met elkaar in de kamer en komt het hele verhaal.

Van de lekke band, de lege benzinetank, de schrik om de vermiste auto . . .

„En de badkuip is nu bij de politie,” zegt Mirjam.

Vader belooft dat ze die toch zo gauw mogelijk zullen halen.

„Want die tuin moet klaar, hè Mirjam?!”

„En de kikkerdril moet in het bad . . .”

Verder praten en denken kunnen ze niet meer. Daar zorgt het kleine poesje met zijn blauwe oogjes voor. Het springt van tafels naar stoelen, van planten naar een kluwen wol.

„Waar moeten we een advertentie opgeven dat we een poes hebben gevonden?” wil moeder weten.

„Waar moet het diertje vannacht slapen?”

Als ze die avond eindelijk aan de maaltijd zitten is het buiten al wat donker. Het is stiller geworden op de wegen, de meeste mensen zijn naar huis, de auto's zijn in de garages of voor de huizen neergezet.

Alleen ergens in het donkere polderland, daar staat een klein rood autootje. Het is er door een stel jongens zolang neergezet. Ze durven het niet voor hun eigen huis te plaatsen, eerst moet het nummerbord verwisseld, eerst moet de kleur veranderd van rood in groen. Daar is het nu al te donker voor geworden. Morgen, dan zullen ze eraan gaan werken, morgen!

Maar morgen is het te laat!

„Morgen is het te laat!” Dat spookt al maar door het hoofd van Evert Jan. Hij is één van die vier jongens uit die oude auto. Hij is het die als eerste door het dak van de rode eend naar binnen geklommen is, die met een zwaai de badkuip eruit heeft geholpen. Die het touw tussen de oude auto en de eend bevestigd heeft.

„We halen het nummerbord eraf!” heeft Piet gezegd.

„Oké,” zei Evert Jan.

„We spuiten hem in de kleur groen!” zei de andere jongen.

„Oké,” zei Evert Jan.

Hij wilde geen spelbreker zijn, meedoen, erbij horen. Maar nu is hij thuis. De eend staat in het polderland. Morgen gaat het nummerbord eraf, morgen wordt hij in een nieuwe kleur gespoten.

Morgen, denkt Evert Jan. Of overmorgen of de volgende week komt de politie erachter, ben ik een dief!

Evert Jan durft er niet aan te denken. Hij kan het wel uitgillen van angst. Hij wil niet meer meedoen, hij wil zich terugtrekken, stoppen met die hele zaak. Kan hij nog terug? Zijn vrienden zullen hem laf vinden, uitlachen, hem misschien niet meer bekijken. Maar wat moet hij doen? Mee blijven doen? Tegen de lamp lopen? Opgehaald worden door de politie? De gevangenis in?

„Laten ze die eend maar ophalen, in plaats van mij,” zegt hij zacht. Plotseling komt hij overeind. „Dat is een idee!” mompelt hij dan.

Hij gaat het huis weer uit, de straat op. Even later staat hij in de telefooncel en draait het nummer van de politie.

„Politie!” klinkt het aan de andere kant van de lijn.

„Er staat een rode eend op de polderweg,” zegt Evert Jan dan. En hij legt precies uit, waar de politie de auto vinden kan. Als de politieman vraagt met wie hij nou eigenlijk spreekt, hangt Evert Jan de haak weer op het toestel. Daarna gaat hij fluitend de telefooncel uit. Hij voelt zich enorm opgelucht. Hij is geen dief meer, hij heeft de zaak verklapt. En soms is het beter de zaak te verklappen dan om nog langer mee te doen.

Morgen zullen zijn vrienden naar de polderweg rijden. Dan zal de auto er niet meer staan, dan is toch alles weer goed.

Met een opgelucht gevoel stapt Evert Jan even later bij zijn

ouders het huis binnen. „Hallo!” roept hij al bij de voordeur. En de hele avond blijft hij vrolijk en luidruchtig. Hoe dat komt weten zijn ouders niet. Maar Evert Jan – die weet wel hoe dat komt. Zeker!

De volgende dag als moeder al naar het ziekenhuis is en Mirjam, Loek en Len naar school, krijgt vader telefoon.

„Uw auto is terecht! We hebben hem gisteren uit het polderland gehaald. We kregen een tip!”

Vader kan het wel uitzingen. Hij kan het huis niet onmiddellijk in de steek laten, er moet trouwens nog het één en ander worden gedaan. Om twaalf uur komen de kinderen alweer uit school. En dat poesje, dat kleine speelse katje, het rent door het huis, hangt in de gordijnen, klimt in de planten, het is werkelijk een probleem. Maar om vier uur, dan zal hij met de kinderen de auto gaan halen. En ook de badkuip op het politiebureau te Hoofddorp. Als moeder thuiskomt . . . wacht maar!

En inderdaad, die avond, als moeder de straat instapt, dan staat er voor hun deur een rode auto. Boven uit het opengerolde dak steekt de badkuip zijn witte kop de lucht in. Nog voordat ze gaan eten tillen ze met voorzichtige bewegingen de badkuip eruit, rollen het dak dicht en doen de auto met grote zorg op slot.

„Wanneer gaan we de badkuip ingraven, pap?”

„Wanneer komen de planten erin?”

„Eerst eten, allemaal!”

Druk pratend en blij gaan ze allemaal aan tafel in de kamer. Maar in de keuken, daar zit intussen het kleine katje de slagroom van de pudding te likken.

Dat weekend gaat de badkuip de grond in. Alle handen helpen mee om hem voorzichtig te laten zakken. Op de rand van de kuip wordt nu een rij rode vierkante stenen gelegd.

„Nu de waterplanten, hè pap!”

„En de kikkerdril!”

„Waar moeten we die halen?”

's Middags gaan ze er met z'n allen op uit. Ook moeder is vrij, nu zijn ze tenminste als gezin compleet. De emmers kunnen in de achterbak, het schepnetje steekt uit boven het dak, kaplaarzen aan de voeten en – daar gaan ze dan.

Het is een goede zaak dat rondom Schalkwijk nog heel wat slootjes zijn. Maar het blijkt moeilijk, een slootje te vinden waarin nog voorhanden is wat vader als ideaal voor een goed slootje ziet. „Er is hier in de omgeving veel te veel gemest,” zegt vader, en trekt een bedenkelijk gezicht. „Dan gaat het in de sloot verkeerd, dan kan niet alles wat erin nodig is nog groeien. Die mest is vaak veel te scherp.”

„Wat nou?”

Vader weet nog een ideaal slootje, het ligt tussen een paar weilanden in Overveen, vlak bij het oude landgoed „Elswoud”.

„Kom maar mee.”

Een half uur later lopen ze langs die sloot. Je ziet groen en bruin kikkerdril bovenop drijven, stekelbaarsjes door het water schieten, waterplanten zich voortslingeren. Twee emmers zijn gauw gevuld.

„Jammer om nu al naar huis terug te gaan.”

Ze doen het toch. Vader wil verder werken aan zijn „eigen” slootje in de badkuip, moeder heeft voor de vensterbanken haar eigen plan: alle gele bladeren verwijderen, alle kleine plantjes overpoten in één grote bak. En Mirjam, Len en Loek, die willen zaden van wilde bloemen in de achtertuin gaan strooien en daarna spelen op het terrein, waar het bejaardenhuis wordt gebouwd. Ze hebben op dat terrein zo hun eigen plannen, maar niemand mag het weten . . .

5. De „oude Bavo” vertelt

„Daar heb je die man weer!” roept Len plotseling. Terwijl ze voortrent met Loek en Mirjam ziet ze in de verte die vreemde, oude man. Hij is vaak op het terrein waar zij spelen. Hij loopt daar met een grote zwarte hond. Soms blijft hij lopen, soms zet hij zich neer op een stapel stenen en blijft kijken naar wat zij daar doen.

„Daar zit de oude Bavo!” heeft Mirjam eens gezegd.

„Die wacht zeker ook op een plaatsje in dat huis,” heeft Loek toen gezegd.

Nu ziet Len hem als eerste weer zitten. Ze rent niet meer. Ze blijft staan, ze is bang dat die grote zwarte hond tegen haar opspringt. Bang ook dat die oude man daar de hele middag weer kijken zal. „Hij heeft daar niets te maken!” zegt ze boos.

Ze willen daar hun kasteel bouwen, hun verhalen erbij vertellen, hun slotbrug laten zakken of ophalen bij de gracht. Die man die daar dan zo stil zit stoort hen in hun spel, laat hen stotteren bij hun verhaal.

„Nou hoor – ik ga niet!” zegt Len. Ze blijft stilstaan, midden op de weg. „Ik ga terug!”

„Doe niet zo flauw!” Het is Loek die dat zegt. Hij laat zich als een echte kasteelheer niet zo gauw uit het veld slaan. Als het moet zal hij vechten voor zijn gebied.

„Kom torenvrouw, doe niet zo rot!” zegt hij een beetje nijdig tegen Len. Nu Len geen steun krijgt, noch van Mirjam, noch van Loek, komt ze toch ook weer in beweging. Het duurt echter niet lang.

„Gaan jullie maar, hoor!” Weg is ze, naar huis.

„Gunst Len, ben je daar alweer?” zegt moeder als ze haar oudste dochter ziet. „Ik dacht dat jullie gingen spelen bij het bejaardenhuis.”

Len schokt met haar schouders. „Ik hoef niet meer, hoor, die man loopt daar altijd rond!”

Nu wil moeder meer weten. Ze houdt niet van mensen die maar zo wat rondlopen, naar anderen gaan zitten kijken. Ze vindt dat ongezond. Als dat zo is vindt ze dat de kinderen niet meer naar dat speelterrein mogen gaan. Nog eens vraagt ze: „Zit die man daar altijd?”

Len vindt het interessant.

„Altijd!” zegt ze. „En hij kijkt naar ons en hij zegt geen woord.”

„Dan wil ik die man wel eens zien,” zegt moeder. Ze laat de vensterbankplanten in de steek, roept naar vader dat ze even bij de kinderen gaat kijken en stapt naast Len voort over de straat. Daar, waar de stenen opgestapeld staan en een grote berg zand ligt, zitten Loek en Mirjam. Daar zit ook die oude man. Hij heeft zijn hond losgemaakt, die scharrelt wat in het rond. Loek en Mirjam kletsen honderduit, de man zegt geen woord. Hij zit en kijkt.

„Goedemiddag,” groet moeder hem. Even kijkt de man op. Met een kort knikje groet hij terug. Dan is het weer stil. Maar moeder is niet voor de stilte gekomen. Ze kwam, om kennis te maken met die man. Ze wil met hem praten, vragen waarom hij hier zit. Het is een oude man, denkt ze bij zichzelf. Ze schat hem wel op een

jaar of tachtig.

„Komt u hier wonen?” vraagt ze dan opeens. Ze wijst achter zich, waar de muren in de steigers staan.

De man zucht. „'k Ben benieuwd,” zegt hij dan. Opnieuw zwijgt hij. Maar moeder pijnigt intussen haar hersens af wat dat nou kan betekenen: „Ik ben benieuwd!”

„Zou u het willen?” vraagt ze dan.

„Willen mevrouw? Als je oud bent en je hebt hulp nodig dan is er geen willen bij, je moet!”

„Dus u komt hier wonen?” vraagt moeder opnieuw. „U moet?” Moeders ogen kijken vriendelijk naar de oude man. Ze heeft het gevoel dat hij ergens mee zit. Ze heeft best een goede indruk van hem, al begrijpt ze nog niet waarom hij hier zit.

„Ach mevrouw,” zegt de man dan, „ik ben alleen, ziet u, twee jaar geleden is mijn vrouw gestorven . . .”

Moeder luistert naar de man. Ze hoort dat hij al twee jaar lang zijn eigen eten heeft gekookt. Dat het prima gaat. „Maar mevrouw,” zegt de man plotseling, „er is één ding dat niet prima ging, dat is: het alleen zijn.”

Even wacht hij, dan praat hij verder: „Ik had geen mens om tegen te praten, niemand die naar mij wilde luisteren. En toen kwam hij . . .” De man knikt naar zijn hond. „U zult het niet geloven, mevrouw, maar wat zo'n dier al niet begrijpen kan . . . Dat is enorm! Hij kan luisteren en praten. Hè Max?!”

De hond, die blijkbaar Max heet, komt bij die woorden kwispelstaartend naar de man toe. Hij legt zijn kop op de knieën van de man.

„Ziet u, mevrouw, die hond begrijpt me, helemaal . . . En nu . . .”

De man houdt op met praten, hij kan geen woord meer uitbrengen. Hij zucht diep.

Moeder zegt niets. Ze zit, ze wacht . . .

„En nu sta ik al lang ingeschreven voor dit bejaardenhuis,” gaat de man verder. „Hier kunnen ze voor me koken en wassen. Ik ben al vierentachtig, mevrouw. En nu zeggen ze dat honden nooit meemogen naar een bejaardenhuis. Dat dieren lastig zijn, eerst moeten worden ondergebracht. Ergens anders, niet in dit huis. Ik heb het geprobeerd, mevrouw, maar – niemand wil mijn hond hebben en . . . eigenlijk, ik wil hem niet kwijt! Weet u hoe ik er zelf aan gekomen ben?”

Mirjam, Loek en Len zijn dichterbijgekomen. De man die daar zit is geen akelige stille man meer, die alleen maar kijkt. Hij is anders dan ze hadden verwacht. Kijk maar, Mirjam zegt het zo: „De oude Bavo vertelt!”

„Het was een warme zomerdag. De weilanden lagen sappig en groen, de koeien liepen te grazen en lieten de gele boterbloemen staan. De leeuwerikken vlogen jubelend omhoog naar de helderblauwe hemel. Ik werd er zelf weer helemaal blij en feestelijk van. Al was ik alleen, ik moest eruit, de natuur in. Ik wilde het witte fluitekruid langs de landweggetjes gaan bekijken. Zo raakte ik aan de wandel, langs die weilanden, de landweggetjes. Ik ging zo ver dat ik zelfs in het bos terecht kwam. U zult het niet geloven, maar ik had al een wandeling van twee uur achter de rug. Nog was ik niet moe, ik had net zoveel adem als de vogels, net zoveel plezier als de leeuwerik. Het zonnetje brandde op mijn oude lichaam en maakte het soepel en warm. Daarom liep ik verder het bos in dan ik ooit had verwacht te kunnen doen. Tussen de dennen en berkebomen, de heipollen en de zuring door. Ik kwam bij een picknickplaats – er was daar geen mens. Niet dat ik boterhammen bij me had. Nee, daar had ik niet aan gedacht. Trouwens, ik voelde geen honger. Ik ging op één van de bankjes zitten en zag net een konijn wegschieten. Vriendje, dacht ik, jij kwam zeker kijken of de mensen die hier gegeten hebben iets hebben achtergelaten voor jou. Ja, dat dacht ik nog. Ik keek het konijn na, en zag zijn witte staartje afsteken tegen zijn donkere rug. Ik zou zo’n klein zacht beestje nooit kunnen schieten, mevrouw. Stel je voor! Ik zou er niet aan kunnen denken . . .

Maar plotseling, terwijl ik daar zat, hoorde ik iets . . . Midden in die feestelijke natuur hoorde ik janken – met grote, trieste halen klonk het door het bos. Het leek wel of de zon door het huilen onderging. Plotseling kreeg ik het koud, ijskoud. Ik had moeite om van mijn bankje overeind te komen. Wat dacht u! mijn oude benen waren stijf en stram!

Ik had duidelijk gehoord waar het geluid vandaan kwam. Ik liep die richting uit. Ik tuurde tussen de struiken of ik het beest ook ergens kon zien. Maar ik zag niets. Je hebt je vergist! zei ik tegen mezelf. Dat hoopte ik ook. Maar mijn hart bonkte in mijn keel toen ik wéér dat janken hoorde. Ik had me niet vergist! Na een

uur zoeken heb ik hem gevonden: Max! Hij zat vastgebonden aan een boom, met een touw om zijn nek zodat hij niet weg kon lopen. Wat zeg ik: zodat hij zijn baas niet achterna kon lopen. Want die beesten zijn trouw. Zelfs aan slechte bazen zijn ze trouw! Ze zouden ze achternalopen, gehoorzaam zijn, daarom lag hij vast, midden in het bos. Hij jankte! Snapt u dat nou, mevrouw, nou heeft onze lieve Heer alles zo mooi gemaakt, de vogels en de honden en – de mensen verknoeien het, ze hebben geen zorg voor de schepping, voor de natuur. U moet het me niet kwalijk nemen, mevrouw, maar – zo zie ik het. Ik heb gezegd: kom maar beestje, misschien heeft onze lieve Heer mij wel speciaal voor jou hier naar toe gestuurd! Want werkelijk, mevrouw, vóór die tijd was ik nog nooit zo ver dat bos in geweest! Toen heb ik Max losgemaakt, meegenomen en – een prachthond heb ik eraan, mevrouw. M'n leven is helemaal veranderd. Nooit hoef ik meer in m'n eentje te eten, hij eet toch ook?! Nooit meer alleen in m'n huis te zijn – hij is er toch ook?! En nu durven zulke nette dames en heren van zo'n bejaardenhuis zeggen dat zo'n beest er niet toe doet. Dat je het maar ergens moet onderbrengen. „Afmaken! Een spuitje!” Mevrouw, zo zeiden ze het precies! Ik heb gezegd dat als het zo lag ik mijn kamertje hier in huis helemaal niet meer wil hebben. Dat ze dan maar zelf in hun eentje in die kamertjes moeten gaan zitten. Zo heb ik het gezegd, mevrouw. Maar ik ben al vierentachtig, ziet u. Dan heb je eigenlijk al te veel gezegd. M'n hond kan ziek worden en ikzelf natuurlijk ook. Wie doet dan m'n boodschappen? Wie kookt dan m'n eten? Wie doet m'n was?” Mirjam kwam nòg dichterbij. Ze legde haar hand op de knie van de man. Ze begreep dat de oude Bavo wel heel erg verdrietig was. Ze had met spanning naar het verhaal geluisterd, ze had heel goed begrepen wat de oude Bavo had bedoeld. Daarom was ze dichterbijgekomen. Stil zaten ze nu alle vier om de oude man heen. Alleen Max liep door het zand, zijn snuit naar de grond, zijn staart in de lucht. Hij snuffelde tot bij het kasteel. Toen tilde hij zijn poot omhoog en plaste de slotgracht vol! Plotseling keken ze allemaal sprakeloos. Loek wist eerst niet of hij lachen of huilen moest. Het was moeder die de stilte verbrak en zei: „Nou Max, het is dat we je nou een beetje kennen, anders waren we beslist heel boos op jou geweest!”

De oude man spreidde met een wanhopig gebaar zijn handen even uiteen: „Hij weet niet beter, mevrouw.”

„Als we nu allemaal thuis eens een kopje thee gaan drinken?” stelde moeder voor. „Vader weet niet waar we blijven, gaat u ook mee?”

Iedereen kwam in beweging. Het werd een lange stoet. Max liep dan links dan rechts, voor of achter. Hij begeleidde de stoet.

Toen ze het huis naderden stond vader in de voortuin. Hij had zijn klompschoenen aan.

„Waar hebben jullie zo lang gezeten?” riep hij hun al vanuit de verte toe. Hij kreeg geen antwoord. Tot vaders verbazing kwam de hond met een grote sprong de voortuin binnen en boog zich toen over de badkuip om smakkend en slurpend het slootwater naar binnen te werken. Ze gilden plotseling allemaal door elkaar:

„De stekelbaarsjes!”

„De kikkerdril!”

„Dat mag niet!”

Nee, dat mag ook niet, maar hoe kan een hond als Max dat weten?

„Kom, gauw allemaal naar binnen!” Moeder maakte een uitnodigend gebaar met haar hand. Toen keek ze verwonderd naar de oude man en zei: „Nu kan ik u niet eens voorstellen aan mijn man, ik weet niet eens uw naam!” Met elkaar moesten ze erom lachen. Het was net of ze de oude man al zo heel goed kenden maar – dan noem je toch elkaars naam?!

„Van Zanten!” zei de man. Vanaf dat moment zouden ze zijn naam nooit meer vergeten!

Moeder ging hen voor naar de huiskamer. Vader zette thee in de keuken. Maar hij rende naar de kamer toen een luid blaffen en schreeuwen het huis vulde. Ze waren allemaal vergeten dat er een kleine zwartwitte poes in de kamer zat met blauwe kraaloogjes. Die zat nu boven op de schoorsteen van de open haard enorm te blazen en Max probeerde, staande op zijn achterpoten, het kleine beest daar weg te blaffen.

„Ach, houdt u Max even vast?” vroeg moeder aan zijn baas. Ze greep de kleine poes en bracht die eerst boven naar de badkamer.

„Ziezo, hier zit je veilig, hier kom je voorlopig niet meer uit!”

Terwijl vader de thee ronddeelde schonk ze voor de kinderen wat

appelsap in. Pas toen kwamen ze, drinkend en pratend, allemaal een beetje tot rust. Vader kreeg het verhaal van meneer Van Zanten ook te horen en ook het „afgrijselijke” verhaal van de slotgracht. Op dat moment lag Max als een rustige zwarte huisvriend in de kamer op de grond, zijn kop op zijn poten, zijn ogen op zijn kamergenoten gericht. Toen vader van meneer Van Zanten hoorde dat hij in het in aanbouw zijnde bejaardenhuis wilde komen wonen, maar dan wèl met Max, kon vader dat helemaal begrijpen.

„En wanneer hoort u nu of Max mee mag of niet?”

Meneer Van Zanten haalde zijn schouders op en schudde zijn hoofd.

„Ik heb een brief gestuurd maar er nog niets op gehoord. Dat is nu al drie weken geleden.”

Vader schudde zijn hoofd.

„Zolang mogen ze een mens toch niet in spanning laten zitten. Laten we hopen dat het toch allemaal nog in orde komt. Ik ben benieuwd!”

6. Een spreekbeurt op school

Langzaam maar zeker vorderde de bouw van het bejaardenhuis, het werd groot!

Groot werd ook de kleine poes. Het leek al lang geleden dat hij als een eenzaam klein schepseltje tussen het zand en de stenen vandaan gekomen was. Er was voor het beest een kleine advertentie geplaatst in het plaatselijk blad. Er was nooit een mens op gekomen. Loek, Mirjam en Len waren daar maar blij om. „Nu blijft hij fijn bij ons!”

Nu was de poes duidelijk groter, liep alleen in de tuin, lag op het platje in de zon en sprong naar de vlinders.

Want vlinders waren er! Er zaten er wel drie in hun tuin. Af en toe vlogen ze naar de buurtuinen. Daar zweefden ze boven de nette gazons. Maar ze kwamen toch in de tuin met het vijvertje terug. Dat was de tuin met de meeste bloemen en struiken, kikkers en riet in de badkuip, groot hoefblad, wilde bloemen en een kruidentuin.

„Die maken er een rommeltje van!” zeiden de burens links.

„We krijgen van hen al die onkruidzaden tussen onze gazons!” riepen die van rechts.

„Ze hebben zelfs brandnetels in hun voortuin staan!” wist een ander.

Dat was ook zo. „Brandnetels geven vlinders de gelegenheid hun eitjes te leggen, geven meer vlinders in de tuin!” zei vader dan.

Wie ook duidelijk plezier had in hun tuin, dat was meneer Van Zanten. Hij kwam nogal eens langs. Soms had hij wat knolletjes of een polletje bij zich, ook wel eens een hele struik. En altijd liep Max met hem mee. Die slobberde nu niet meer uit de vijver maar had een eigen drinkbak bij de deur. Op een keer dat meneer Van Zanten weer kwam aanwandelen zat vader net de aardappels te schillen. Meneer Van Zanten haalde toen zijn eigen zakmesje te voorschijn en schilde even mee. Samen aardappelen schillen, samen werken in de tuin. Het was er werkelijk gezelliger door geworden.

„Man, heb je nu al eens iets van dat bejaardenhuis gehoord?”

„Nog steeds niet - ,” zuchtte meneer Van Zanten. En toen, zachtjes, alsof hij bang was dat iemand het zou horen: „Je moet

het niet verder vertellen, hoor, maar – ik word er de laatste tijd steeds zenuwachtiger van!”

„Mag ik dat niet verder vertellen?” vroeg vader hardop aan tafel toen moeder tegenover hem zat. „Moet een mens al maar zwijgen en wachten? Hopen en twijfelen?”

„Maar waarom nemen wij die hond dan niet in huis?” wilde Len weten.

Ze vond Max gezellig en lief. Bovendien, als zijn baas er zo mee zat?

Moeder schrok van het idee.

„Kind, wat een werk! Dat kunnen we vader niet aandoen, die heeft het huis, de tuin, bovendien, zo'n hond moet uitgelaten, geborsteld, gekamd!”

„Nou, dat uitlaten, borstelen en kammen kan meneer Van Zanten dan toch doen?”

„Bovendien werkt die man vaak genoeg bij ons in de tuin!” Dat was Loek die er zich mee bemoeide. Iedereen wist dat Loek gelijk had. Meneer Van Zanten kwam immers steeds vaker, de laatste tijd.

Iedereen was plotseling stil. Alleen Mirjam kon haar gedachten niet in stilte verwerken. Ze zou het best fijn vinden als Max bij hen kwam wonen. Daarom riep ze plotseling: „Ja mam, doen we dat?”

Maar moeder schudde zeer beslist haar hoofd. „Geen denken aan! In het ziekenhuis is zoveel werk dat ik er goed moe van ben als ik 's avonds thuiskom. Vader heeft hier genoeg te doen, bovendien de tuin en jullie – jullie krijgen steeds meer huiswerk mee van school. Loek zit nu in de hoogste klas, gaat straks naar het lyceum en daarna wordt het Len haar beurt . . .”

Moeder had het zo nadrukkelijk gezegd en opgesomd dat ze allemaal wel heel goed begrepen dat er niets tegenin te brengen was. Daarom gingen ze wat stiller dan anders bij de tafel weg. Loek verdween meteen naar boven. Hij had voor de volgende dag inderdaad nog een heleboel aan zijn huiswerk te doen. Wat erger was: hij had een spreekbeurt waar hij al veertien dagen van tevoren een onderwerp voor had uitgekozen, waar hij al een beetje materiaal voor verzameld had. Maar alles moest hij er nu voor op zij zetten. Vader en moeder zouden vast en zeker zeggen

dat hij er al veel te laat aan begonnen was en – ze zouden nog gelijk hebben ook!

Het was acht uur. Loek was boven op zijn kamertje aan het werk. Totdat hij even opkeek uit het raam, toen was al zijn aandacht gericht op wat er schuin tegenover hun huis gebeurde.

„Len,” riep hij zacht. „Len!”

't Was alsof Len iets voelde, ze kwam direct, rende Loeks kamer binnen en stond even later ook voor het raam. Voor het bejaardenhuis stonden inmiddels twee auto's geparkeerd. Zeven mannen en één vrouw kwamen eruit. Ze stonden langs het gebouw omhoog te kijken en te wijzen alsof ze alles met dat gebouw te maken hadden. En misschien was dat ook wel zo.

„Dat is vast en zeker het bestuur!” zei Loek.

En Len vulde aan: „Waar meneer Van Zanten zijn brief aan geschreven heeft.”

„Waar hij nog steeds niets op heeft gehoord!”

Toen dachten ze plotseling alle twee precies hetzelfde. Ze keken elkaar aan en liepen achter elkaar de trap af naar beneden. Zo zacht mogelijk slopen ze langs de kamer. Gelukkig was daar juist de nieuwslezer met stemverheffing voor de televisie. De straat op gaan was het werk van een ogenblik. Nu oversteken – op het groepje mensen af. Moet je ze dan plotseling aanspreken? Vragen of ze de brief ontvangen hadden van een zekere meneer Van Zanten? Wie van hen beiden moest dat doen?

Langzaam kwamen ze dichterbij.

„Kijk, de mensen hier krijgen toch een bijzonder mooi uitzicht!” hoorden ze één van de mannen zeggen.

„Alleraardigst!” zei de mevrouw.

„En de zijvleugel, die tuin...” Wat er verder werd gezegd hoorden Loek en Len niet goed meer, want de man die aan het woord was draaide juist zijn rug naar hen toe.

Loek liet zich op een stapel stenen zakken om al die mensen rustig op te nemen. Maar één van die mensen richtte zich toen tot hem: „Je mag hier niet spelen, hoor, stenen zijn tegenwoordig kostbaar materiaal!”

„'t Is altijd een nare zaak als een gebouw glasdicht is en er lopen kinderen omheen!” zei hij toen tegen zijn buurman. Hij had iets onsympathieks in zijn stem.

„Wij passen juist op het huis!” liet Len plotseling haar stemgeluid horen.

De mensen begonnen te lachen.

„Zozo – en waar hebben we die eer aan te danken?” vroeg er één.

„Meneer Van Zanten komt hier misschien te wonen, die is vaak bij ons thuis!”

„Zozo, meneer Van Zanten, nooit van gehoord!”

Toen begonnen de ogen van Len van boosheid te schitteren.

„Hij heeft u zelfs een brief geschreven,” zei Len. „Of z’n hond ook mee mag komen. Die is alles wat hij heeft, ziet u, maar – hij heeft er nòg steeds geen antwoord op!”

Loek vond dat zijn zusje het fantastisch had aangepakt. Hij was benieuwd wat ze daarop nou nog konden zeggen. Hoopvol keek hij hen aan.

„Weet u het antwoord misschien?”

„Niet misschien!” zei één van de mannen grimmig. „We weten het helemaal!”

Loek kreeg hoop. Er was dus over gedacht, het antwoord bekend, er was alleen nog niet over geschreven.

„Zal ik het meneer Van Zanten zeggen?” bood hij aan.

„En wat wou jij meneer Van Zanten dan wel zeggen?” vroeg de vrouw.

„Dat het mag . . . z’n hond?” aarzelde Loek.

„Om de drommel niet!” bulderde de man. „Welk bejaardenhuis is bedoeld voor vee? Kosten noch moeite zijn hier voor de toekomstige bewoners gespaard, maar voor straathonden is zo’n bouwwerk te duur!”

De vrouw kwam tussenbeide, misschien had ze zelf kinderen of een oude vader.

„Die meneer hier bedoelt het niet zo kwaad,” zei ze. „We doen wat voor alle bewoners het beste is, zie je. Zeg maar tegen die oude meneer dat ik hem gauw zelf zal schrijven!”

„Mag het dan toch?” wilde Len weten.

„Meisje, sommige mensen zijn voor honden zo bang. Daarom kan het nooit, zie je, van die éne hond zouden al die andere mensen schrikken.”

„Of er komen binnen de kortste tijd een stel honden en katten bij!” sprak de man die zo nijdig was, fel.

Loek en Len wilden best nog eens voor meneer Van Zanten

pleiten. Zo gauw waren ze niet van hun verontwaardiging af. Maar een man met een grote sleutelbos in zijn hand kondigde aan dat ze het gebouw nu ook van binnen nog even gingen bekijken. De groep draaide zich van de kinderen af en volgde de man zonder dat er nog één omkeek.

Loek en Len bleven staan op de plaats, waar gisteren en alle dagen daarvoor hun kasteel verrezen was. Het plekje bij het bejaardenhuis was een plaatsje waarvan ze waren gaan houden. Ze waren ook vertrouwd geraakt met het idee dat meneer Van Zanten hier zou komen wonen, maar nu . . .

„Weet je wat een luchtkasteel is?” vroeg plotseling Loek aan Len. „Iets wat je verzonnen hebt, wat leuk is, maar waar geen cent van klopt!”

Ze begrepen beiden dat dit goed van toepassing was op wat meneer Van Zanten voor zijn hond en zichzelf had gehoopt. Ze staken de straat over naar hun eigen huis. Ze hadden er geen plezier in, het huis stiekem binnen te gaan. Ze liepen langs het huis en stommelden door de keuken naar binnen. Vader wachtte hen op in de gang.

„Wat krijgen we nou?”

Ze gingen met hem mee de kamer in. Bij vader en moeder mopperden ze op al die mannen en die ene vrouw die er niets van snapten en maar deden, die niet luisteren wilden, niets veranderden. Die aan de overkant waren in het grote huis.

„k Ben blij dat ik er niet hoef te wonen,” sprak Loek uit de grond van zijn hart.

„Vind je niet dat je het ook eens van de kant van zo'n bestuur zou moeten bekijken?” vroeg moeder toen.

Ze waren het niet met elkaar eens. Na een kop warme chocola gingen ze naar hun eigen kamer terug. Len kleedde zich uit en sloep binnen een kwartier. Loek ging naar zijn spreekbeurt terug.

„De hond - een vriend”, daar zou hij het over hebben. Hoe een hond van een wilde viervoeter een huisdier werd. Hij kon het niet helpen, maar aan het slot van zijn verhaal schreef hij over het bejaardenhuis aan de overkant, waar tweehonderd mensen zouden komen wonen en niet één hond. Zijn verhaal eindigde dan ook met een vraag:

„Vinden jullie dat normaal?”

De volgende dag op school was Loek het eerste uur al aan de beurt. Rustig stond hij op van zijn stoel achter zijn tafeltje. Uit zijn hoofd vertelde hij, nu staande voor de klas, wat hij die avond ervoor neergeschreven had:

„Waarschijnlijk is de hond zo'n vijftienduizend jaar geleden zijn

loopbaan als huisdier al begonnen. Dat was in Voor-Indië. De hond was toen een duidelijke hulp voor de mensen, want hij at de dode dieren op, zodat die niet op straat bleven liggen en zouden bederven waardoor mensen ziek zouden worden van de ziektekiemen die daardoor worden verspreid. Hij bewaakte ook het

huis van zijn baas. Als hulp bij de jacht, bij het vinden van de weg werd de hond wat later ingezet. De hond stamt af van de wolf. Het is een dier dat goed kan aanvoelen wat mensen bedoelen en van hem vragen. Daarom kan juist dit dier, deze vriend, goed worden opgeleid voor taken die uit zijn wolvenafkomst te voorschijn komen. Denk maar aan de jacht- en speurhond. Deze laatste kan ook door de politie worden ingezet om bijvoorbeeld misdadigers op te sporen. Tegenwoordig is er zelfs een gas-hond, hij moet ruiken of er ergens een lek in de gasbuis zit. En niet te vergeten de geleidehond die de blinden op straat helpt.”

Loek was helemaal vergeten dat hij zijn beurt maar zo kort had voorbereid. Hij zat er nu helemaal in. Niet meer de klasgenootjes zaten vóór hem in de stoelen, maar de honden zag hij tussen de mensen aan het werk. Hij herinnerde zich wat hij in de encyclopedie had gevonden, dat honden zelfs tussen soldaten aan het front verbleven. Gewonde soldaten werden in de ijsskoude vlakte op planken gelegd, die planken moesten dienst doen als slee, er werd een touw aan vastgemaakt, dat touw om de hond en – vaak zonder begeleiding werden zo de gewonden naar achter het front teruggestuurd. Daar stonden de tenten van het Rode Kruis, daar waren de dokters en verpleegsters aan het werk. Die haalden de gewonden van de wonderlijke slee af, stuurden de honden terug om nog meer gewonden te halen, nog meer . . .

De wangen van Loek waren roodgekleurd, zijn ogen stonden ernstig omdat hij met zijn gedachten midden in die ernstige situatie was.

Iets wat vijftienduizend jaar geleden begon, de vriendschap tussen mens en hond, iets, wat nu nog steeds voortduurt kan niet ongedaan worden gemaakt. Daarom kan het niet goed zijn dat aan flatbewoners soms wordt gezegd dat ze geen hond mogen meebrengen en – Loek kon het niet helpen – toen kwam het verhaal van meneer Van Zanten en het bejaardenhuis en hij eindigde met de vraag: „Als een ouder iemand zijn hond niet mag meebrengen in een bejaardenhuis, vinden jullie dat dan normaal?”

Zijn klasgenoten hadden met aandacht geluisterd. In gedachten hadden ook zij de honden gezien: tussen de gewonde soldaten, bij

de politieagenten, tussen de mensen in de natuur en in de huizen. Veel kinderen hadden zelf ook een hond, ze zouden hun vriendje voor geen goud willen missen.

Nu was Loek klaar, nu lag daar de vraag: „Als een ouder iemand zijn hond niet mag meebrengen in een bejaardenhuis, is dat dan normaal?”

Meneer Van der Berg, de klasseonderwijzer, begon er gelijk maar mee: „Nou, wie wil hierover iets zeggen?”

Een van de meisjes begon. Ze vond dat die mevrouw van het bestuur gelijk had – aan alle mensen moest worden gedacht. Dus: een hond? – nee!

De meeste klasgenoten dachten er toch anders over. Ze verdedigden de vrijheid van een mens.

Meneer Van der Berg wilde weten waarom nu ineens dat woord vrijheid erbij werd gehaald. „Heeft dat iets met ons onderwerp te maken?”

„Nou meneer – als je vrij bent, dan mag je kiezen. Wel een hond of geen hond, daar heeft een ander dan toch niets over te zeggen?”

„Maar – wacht eens even, als je hond dan andere mensen last bezorgt?”

„Nou, dat mag je hond natuurlijk niet doen. Je bent zijn baas om erop te letten dat dat niet gebeurt. Je zult je hond moeten opvoeden.”

„Hij mag immers ook maar niet zo overal zijn behoefte doen . . .,” vulde één van de kinderen aan.

„Hij mag dan ook maar niet beginnen te blaffen zodat een ander er last van heeft . . .”

„Je zult met die hond veel moeten uitgaan en – als je ziek bent moet je een ander vragen om dat dan in jouw plaats te doen!”

Het was een boeiend onderwerp. Ze kwamen er niet over uitgepraat.

Aan het eind van de les stelden ze in een brief aan de gemeenteraad hun mening op. Een afschrift daarvan ging naar het bureau huisvesting.

„Want,” zei meneer Van der Berg, „regels zijn er in de gemeente om de inwoners te beschermen, hun vrijheid te garanderen maar – ook door het bestuur van een gemeente moet steeds weer over vastgestelde regels worden nagedacht!”

„Het bestuur van een bejaardenhuis moet dat net zo goed,” vond Loek, daarom zei hij dat ook, hardop. Alle leerlingen waren het met hem eens. Daarom kreeg ook het bestuur van het bejaardenhuis in aanbouw een afschrift van de brief. Je kunt tenslotte nooit weten!

7. Een thuis voor Max?

Op een dag komt er bij meneer Van Zanten een vrouw op bezoek. Ze vertelt dat ze van het bejaardenhuis komt. Dat ze alle mensen die er binnenkort in zullen komen wonen aan het bezoeken is. „In september gaat het open, ziet u,” zegt ze. „Er zijn al zeventenzestig bezoekjes aan mensen gebracht.”

„Dus ik ben nummer achtenzestig!” zegt meneer Van Zanten een beetje nors. „Ik houd er niet van als mensen met een nummer worden aangeduid!” laat hij er maar direct op volgen.

De vrouw schudt haar hoofd en zegt dat dat ook helemaal niet haar bedoeling was. Ze komt alleen maar even met meneer Van Zanten praten en vragen of zijn gezondheid in orde is.

„Mijn gezondheid is prima!” zegt meneer Van Zanten, „en die van Max ook!”

Meteen kijkt hij de vrouw gespannen aan. Hij is benieuwd hoe ze zal reageren.

„Max, dat is uw hond?”

„Ja,” zegt meneer Van Zanten. „Als Max niet wordt toegelaten wil ik er ook niet in!”

Het blijft stil in de kamer als hij dat heeft gezegd. De vrouw antwoordt niet. Ook meneer Van Zanten heeft geen zin er nog iets aan toe te voegen.

Het is eindelijk de vrouw die toch weer de stilte verbreekt.

„Hebt u uw hond al lang?”

„Twee jaar, juist toen ik hem het hardst nodig had hebben we elkaar gevonden. Alsof het zo moest zijn . . .”

Hij vertelt nu ook aan haar hoe hij Max heeft gevonden. Hij vertelt ook hoe ellendig hij er zelf aan toe is geweest.

„Nu gaat hij met mij mee overal waar ik naar toe ga. We komen nogal eens bij het bejaardenhuis om te zien hoever het gevorderd is. Ook er schuin tegenover, daar woont een familie die ik ken. Ze hebben drie kinderen: Mirjam, Loek en Len. U moest eens weten hoe aardig zo'n hond voor zulke kinderen is. Trouwens, de kinderen ook voor hem. Je kunt zo'n hond dan toch niet ineens wegdoen? Zegt u nou zelf!”

„Ik begrijp het best!” zegt de vrouw. „Weet u, ik heb zelf ook een hond. Die kan ik niet meenemen als ik bezoekjes ga brengen.”

Meneer Van Zanten wacht op het vervolg van het verhaal.

„Waar laat u hem dan?”

„Ik heb gelukkig schatten van burenen,” zegt de vrouw. „Als ik naar mijn werk moet breng ik mijn hond eerst daar – ik geef er een kleine vergoeding voor, het is een gezin met kinderen, ze vinden het leuk. En de weekends, als het gezin uit wil, of in de grote vakantie, dan is het beest weer bij mij. Zo helpen we elkaar, we hebben samen de hond!”

Meneer Van Zanten knikt. Het is een goede zaak fijne burenen te hebben maar wat heb je aan burenen op een bejaardenflat? Hij schudt zijn hoofd.

„Als ik Max niet mag meenemen, dan moet u op mij maar niet rekenen. 't Kost me heus moeite, hoor, dat te zeggen. Ik ben vierentachtig, ik heb hulp nodig, maar, als het niet gaat?!”

Na een uurtje stapt de vrouw weer in haar groene autootje. Ze steekt nog even haar hand op naar meneer Van Zanten, dan rijdt ze weg. Ze begrijpt zo goed wat deze man bedoelt, maar wat kan ze eraan doen? Ze heeft in de vergadering van het bestuur van het bejaardenhuis gepleit om toch ook dieren toe te laten.

„Heus, een dier is geen ding waar je zo maar afstand van kunt doen. Dat leert de bijbel ons al op de eerste bladzijde, het is een vriend!”

Ze hebben niet naar haar woorden willen luisteren. Eén van de bestuursleden had zelfs geërgerd zijn schouders opgehaald alsof hij wilde zeggen: Wat moet je nou met zo'n vrouw! Wij mannen zijn zakelijker, weten beter hoe het moet!

Er werd in de vergadering niet eens gestemd. Haar voorstel werd afgewezen, direct! En nu – verdrietig rijdt ze weg.

Wat kan ze eraan doen?

Maar de volgende dag staat de vrouw met haar autootje voor het bejaardenhuis. Ze stapt uit en kijkt naar een huis dat er schuin tegenover ligt. Is dat het huis van Mirjam, Loek en Len? Ze stapt erop af. Het eerste wat ze ziet is de voortuin: de vijver in de hoek, de bloemen en planten.

„Knap werk, die tuin, meneer!” zegt ze tegen een man die juist het huis uitstapt. Even blijven ze als vanzelf over de tuin praten.

Maar dan vraagt de vrouw:

„Weet u hier ook ergens een huis waar drie kinderen wonen? Loek, Len en Mirjam heten ze, kan dat?”

De man voor haar lacht.

„Jazeker, dat is hier. Komt u van hun school?”

„Nee,” zegt de vrouw. „Ik ben aan het werk om de aanstaande bewoners van het bejaardenhuis aan de overkant te bezoeken. Zo kwam ik ook bij een zekere Van Zanten, kent u die?”

Vader nodigt de vrouw uit om binnen te komen.

„Daar kunnen we rustiger praten dan op de stoep.”

Hij biedt haar een kop koffie aan en zet zich tegenover haar in een stoel.

Blijkbaar heeft de vrouw voor vader een reuze probleem, want eerst zie je dat hij bezorgd zijn hoofd schudt. Tijdens het hele gesprek blijft hij verder heel ernstig kijken.

Na ruim een uur brengt vader de vrouw weer naar de voordeur, loopt zelfs nog mee tot de rand van de stoep. Dan nemen ze met een handdruk afscheid van elkaar. De vrouw zegt: „Wilt u het alstublieft nog eens rustig overwegen? Meneer Van Zanten laat ik nog op de lijst van het bejaardenhuis staan maar . . . of hij er ook werkelijk inkomt, dat ligt mede aan u!”

Even later rijdt ze de straat uit. Juist op dat moment komt er een zwarte hond de hoek om, zijn baas achter hem aan . . .

Als moeder die avond uit het ziekenhuis thuiskomt treft ze vader wat stiller dan anders aan. Moeder zelf is juist wat drukker dan anders. Ze heeft het met haar collega's over de vakantie gehad en het blijkt dat zij precies die vakantietijd kan krijgen die ze met het oog op haar gezin heeft aangevraagd.

„Dan kunnen we heerlijk kamperen, mensen, stel je voor!”

In plaats van enthousiaste bijval van allemaal reageren alleen Mirjam, Len en Loek.

Nauwelijks zijn de kinderen na het eten naar boven of vader valt met de deur in huis: „Er is hier iemand wezen praten over Van Zanten. Of wij niet voor zijn hond willen zorgen, dan kan hij toch aan de overkant gaan wonen. „Of hij daar komt ligt mede aan u . . .” dat zei die vrouw. Nota bene, stel je voor!”

Moeder is eerst verontwaardigd. Ze hadden het immers zelf al eerder overwogen. Hoe komt dan zo'n vreemde vrouw erbij?

„Bovendien moet je mensen nooit afhankelijk maken!” zegt ze boos. „Stel je voor, Van Zanten van ons afhankelijk. Dat mag een mens nooit zijn!”

„Ach,” zegt vader. „Je zou natuurlijk ook kunnen zeggen dat wij afhankelijk van Van Zanten zijn!”

Moeder is hoogst verbaasd. „Hoe kun je dat nou zeggen?” roept ze uit. „Dat moet je mij dan eens uitleggen!”

„O,” zegt vader, „dat is een kleine moeite. Om te beginnen heb ik de laatste tijd van Van Zanten haast dagelijks hulp in mijn tuin gehad. Veel struiken die daar staan zijn van hem, door hem geplant. Als wij straks met vakantie gaan, zijn wij net zo goed afhankelijk van Van Zanten als hij van ons. Ik kan mij namelijk voorstellen dat hij de sleutel heeft, binnen en buiten een oogje in het zeil wil houden, bovendien – door zijn hond hebben we nog bewaking ook.”

„Moet die hond dan 's nachts alleen blijven, in ons huis?”

„Welnee,” zegt vader. „Laat Van Zanten die tijd maar op de logeerkamer gaan slapen, dan kan hij overdag hier bij huis zijn als hij wil, en eten aan de overkant, dat redt zich toch vanzelf?!”

Moeder staat perplex. Zover heeft ze nog niet nagedacht. Wederzijdse dienst? Ze zou zich geen raad weten in de vakantietijd als er geen Van Zanten was . . .

„Zullen we het er morgen eens met hem over hebben?”

„Eerst de kinderen horen, wat die ervan vinden.”

„Dat doen we dan aan het ontbijt!”

De volgende morgen al vroeg bonst Loek met geweld op de ruit van zijn kamer.

„Ssjt-ssjt – ga weg!”

Hij stoot het raam open. Op dat moment veert een grote grijze reiger overeind uit de voortuin. Met wijde vleugelslag vliegt hij de lucht tegemoet.

„Jongens, d'r zat een reiger bij de vijver!” gilt Loek door het huis.

„Hij loerde op onze kikkers!”

Nog nooit zijn ze allemaal zo vroeg klaarwakker en opgewonden geweest. Ze zitten door die reiger een kwartier eerder aan het ontbijt.

„Je moet de poes 's nachts buiten laten,” vindt Len. „Dan komt die reiger tenminste niet!”

Moeder brengt na het eten het gesprek eerst op Max.

„Wat zouden jullie ervan zeggen als die hond hier kwam logeren? Hij blijft de hond van zijn eigen baas, die laat hem uit, zorgt voor

hem, maar wij . . ." Verder hoeft moeder niet te gaan. Plotseling zitten ze geen van drieën meer bij de tafel, ze springen door het huis.

„Stil toch!” roept moeder. „Meneer Van Zanten weet het nog niet eens, we hebben het hem nog niet gevraagd, misschien bedankt hij voor het aanbod, wie weet!”

„Dat kan hij niet, dat wil hij niet, dat zal hij niet . . .”

Drie kinderen zijn niet te overschreeuwen. Daarom pakt moeder haar spullen bij elkaar om naar het ziekenhuis te gaan.

„Vader zal het bespreken, jullie wachten af, begrepen?”

Ze zwaaien haar uitbundig na tot ze om de hoek van de straat verdwenen is.

Vader wacht die dag niet totdat Van Zanten bij hem komt. Hij heeft geen rust. Een wederzijdse dienst is het waard om naar elkaar toe te gaan, niet alleen Van Zanten naar hen, nu moet hij naar Van Zanten toe.

Vreemd, denkt vader, dat ik nou nog nooit bij die man ben geweest. Dat we dat nou altijd maar vanzelfsprekend hebben gevonden dat die man naar ons gezin toe kwam. Dat we nou zelf nooit eens de moeite genomen hebben ons gezin te verplaatsen, zelf naar Van Zanten toe te gaan. Wat weten we eigenlijk van zijn huis, zijn tuin? Weten we eigenlijk wel of hij ons ook eens graag ontvangen zou? Bovendien – Van Zanten leeft al heel lang met de gedachte dat hij misschien verhuizen zal. Toen wij gingen verhuizen waren we al zenuwachtig van tevoren, heb ik al een heleboel van tevoren gedaan en – de kinderen hielpen mee! Van Zanten moet misschien alles alleen doen. Ach, ach, het is ongelijk verdeeld!

Vader begint zichzelf er onvriendelijk op aan te kijken, hij heeft beslist op dit moment geen plezierig gevoel. Van Zanten kan mij een grote egoïst vinden, denkt hij bij zichzelf. Nou – hier komt die man die alleen maar aan zijn eigen gezin denkt dan aan . . .

Van Zanten ziet vader komen! Hij zat bij de tafel voor het raam, hij keek de weg langs en dacht: Asjemenou – maar dat is even wat!

Hij springt gelijk op van zijn stoel, zodat Max ervan schrikt en ook snel overeind springt. Zijn oren klappen omhoog, zijn donkere ogen kijken waaks, een korte blaf is het eerste signaal, zo van: Is er onraad misschien? Waarvan schrikt mijn baas? Pas op, ik neem het voor hem op, ik ben er ook!

Als Van Zanten de deur van zijn huis opendoet stuift Max hem voorbij en springt luid blaffend in de richting van de naderende vreemdeling. Maar halverwege gaat het grommend blaffen over op een opgewekte manier van doen. Grote dartelende sprongen, een zwaaiende staart, een heen en weer geren van zijn baas naar de vader van Mirjam, Loek en Len is er het duidelijkste bewijs van hoe blij Max is. Hij beleeft dit bezoek als een feest!

Van Zanten nodigt zijn gast binnen.

„Zozo – hartelijk welkom – dat doet een mens goed!”

Vader hoort de dankbare ondertoon. Dat heeft hij niet verdiend. Dat zegt hij ook: „Neemt u mij niet kwalijk, we waren zo druk met de verhuizing – het spijt me, dit is nota bene pas de eerste keer . . .”

Voor Van Zanten is het geen probleem. „Eenmaal moet de eerste keer zijn, nietwaar? – Bovendien, u hebt een gezin, u hebt het

druk, dacht u dat ik dat in al die weken nog niet had gezien?" Van Zanten loopt weg om een keteltje water op te zetten. „U lust toch wel een kop koffie, is het niet?"

Maar vader houdt Van Zanten tegen.

„Ik zou u eerst wat willen zeggen, voordat u koffie maakt. 't Zit me nogal hoog, weet u. Dat ik een gezin heb is geen excuus, dat zou maar makkelijk zijn, zo van: Ik heb een gezin, die dat niet hebben komen dus maar naar mij. Ik denk dat het zó is, dat ik juist omdat ik een gezin heb vaker naar u toe had moeten gaan. Als u mijn bezoek op prijs stelt kom ik hier vast nog eens weer. Tenminste . . .”

Plotseling houdt vader stil. Van Zanten wacht. Als er geen woorden meer komen gaat hij eerst naar de keuken, komt later met koffie terug.

Als ze beiden aan de tafel zitten gaat vader verder: „U hebt hier al iemand van het bejaardenhuis gehad, is het niet?"

Van Zanten knikt. Hij herinnert zich het gesprek nog levendig. Hij kijkt naar Max die zich weer aan zijn voeten heeft neergelegd.

„Dat hij mee mag, daarop heb ik geen enkele hoop!"

„Misschien tòch nog wel . . .” begint vader dan. „Nee, niet dat ze het in het bejaardenhuis zullen toestaan dat u daar met uw viervoeter komt maar . . . moet u luisteren . . .”

Nu begint vader voorzichtig uit te leggen wat moeder en hij hadden gedacht.

„Eigenlijk kan ik niet meer zonder uw hulp, ziet u, en . . . ons hele gezin eigenlijk niet meer buiten u en Max. We zijn nou eenmaal allemaal mensen, we hebben elkaar allemaal nodig, of we nou jong zijn of oud en . . .”

De koffie op tafel wordt koud. De mannen houden niet op te praten. Van Zanten wil er eerst niet aan dat het mogelijk zou zijn dat hij ook nodig is, dat hij toch . . . Maar als vader het uitlegt, zoals hij ook aan moeder heeft gedaan, als hij vertelt van de reiger in de vijver, het vroege ontbijt, dan . . .

„Ik heb de kinderen zo blij gezien!" zegt hij er met nadruk achteraan. Daarna staat hij op. „Ik zou er maar eens rustig over denken," zegt hij als hij afscheid neemt.

Maar Van Zanten schudt zijn hoofd. „Erover denken?" zegt hij zacht. „Nee, dat is er voor mij niet meer bij, als de zaken zó liggen, dan ga ik beslist - ja, dan ga ik toch!"

Nu begint vader te lachen van blijdschap.

„Op één voorwaarde . . .!” eist hij dan. En als Van Zanten hem niet-begrijpend aankijkt, vult hij zelf maar aan: „Dat ons hele gezin u mag helpen verhuizen. Tenslotte . . . wij zijn daar ervaren in!”

Als vader vertrokken is blijft Van Zanten bij de tafel achter. Voor hem staan twee koud geworden koppen met koffie. Van Zanten vouwt zijn handen en buigt zijn hoofd. Alsof hij voor die koffie een zegen vraagt. Zachtjes bewegen zijn lippen, hij dankt! Om de vriendschap, om het plaatsje in een gezin, en straks in een nieuw huis, dat wat hij zo allemaal tegelijk gekregen heeft. Dan legt hij zijn hand op de kop van Max: „Ik dank u ook voor mijn hond, voor de dieren die U geschapen hebt. Voor hun vriendschap aan ons mensen, Heer!”

Van Zanten staat op: „Kom maar, Max!”

De man en de hond – lijkt het maar zo of . . . is de lucht boven hun hoofd echt blauwer dan anders? Zingen de vogels blijer? Lijkt de hele aarde er een beetje anders door?

Vlak vóór de grote vakantie wordt het bejaardenhuis officieel geopend. Voor die tijd hebben er al honderden auto's af en aan gereden. Alle kamers zijn nu bezet. Er staan grote plantenbakken in de hal, er hangen gezellige lampen en fleurige gordijnen. Beneden in de keuken zijn heerlijke geuren.

Alle bewoners zijn in de zijvleugel genodigd. In de grote zaal, daar komt het gewichtige moment van de opening. Alle bewoners hebben daarom een corsage van bloemen opgespeld gekregen. De voorzitter van het bestuur maakt nu bekend dat ze maar eens goed in die corsage moeten kijken, want bij vijf van hen zit daar een nummertje in.

Haastige, nerveuze vingers beginnen nu de corsage te betasten. Vijf mensen komen met een nummertje naar voren. Zij zijn het, die een extra taak krijgen. Op iedere gang is een lint gespannen. Dat lint is met bloemen versierd, er ligt een grote schaar naast. Dat lint moet worden doorgeknipt. Die gang moet open zijn, niet afgezet maar begaanbaar, voor alle bewoners, voor alle mensen die heen en weer hun weg zullen gaan in dit huis. Vijf mensen krijgen nu de opdracht de linten door te knippen en zo – het

openingswerk te doen.

Daar gaan ze, één voor één komen de mensen aan de beurt, maar achter hen aan komt de hele stoet, ze willen het zien gebeuren, het meebeleven. Zelfs fotografen zijn erbij!

Als eindelijk alle gangen open zijn, de linten zijn doorgeknipt, komen alle bewoners weer in de zijvleugel terug. Daar kunnen ze wat drinken met elkaar, daar wordt het feest verder gevierd. Maar – bij een feest hoort een geschenk. Zo heeft een groep vrouwen in de kerk ook gedacht. Ze hebben handwerken gemaakt, een grote verkoping gehouden en toen – van het geld een cadeau gekocht. Het is zo maar stilletjes in de grote zaal neergezet. Er zit een wit laken overheen. Maar de directrice van het huis mag nu het laken weghalen. Alle gasten kijken, ze hebben al lang gezien dat er een vierkante kast onder zit. Dat zal wel een televisietoestel zijn! hebben velen al gedacht. Ze hebben gelijk. Het is een kleurentelevisie – om met elkaar naar te kijken, om met elkaar over de programma's te kunnen napraten – want dat hoort er dan ook nog bij.

„Lang zullen ze leven in de gloria!” zet iemand plotseling in. Het driemaal hoera roepen, het met de armen omhoogzwaaien, het hoort er allemaal bij.

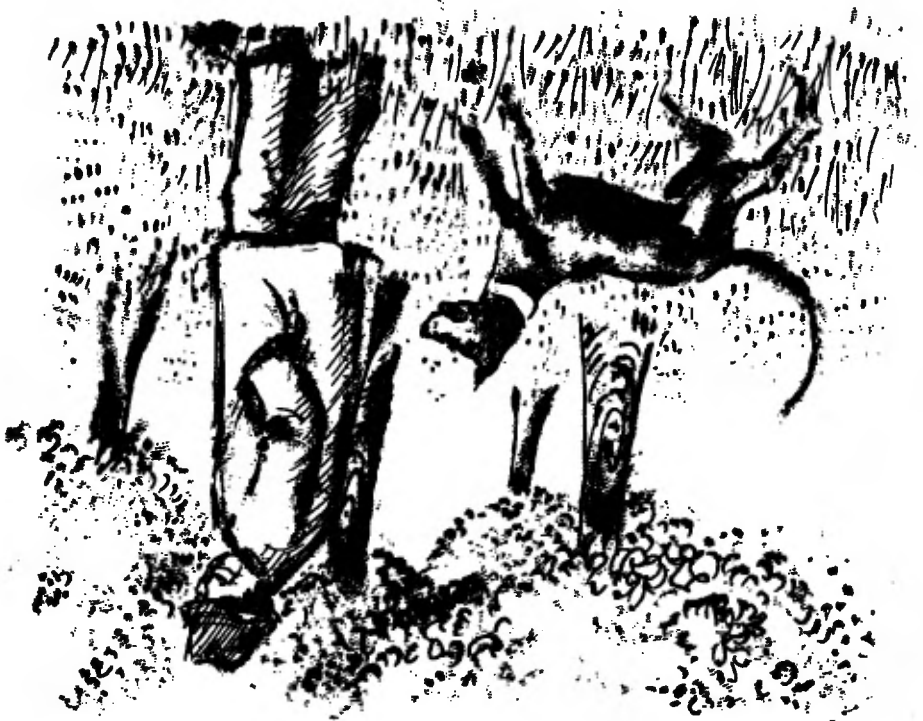
Het wordt een drukke ochtend met veel blijde gezichten en dankbare harten.

Iedereen is moe, bij terugkomst op de eigen kamer.

Maar op dat moment verlaat een man van één hoog het nog nieuwe huis.

„Nog even Max uitlaten!” zegt hij zacht. Hij keert het huis de rug toe, hij gaat op weg naar zijn zwarte vriend, want – hoe fijn zo'n huis dan ook mag zijn, de vriendschap van zijn viervoeter en van het gezin aan de overkant – dat gaat hem bovenal. Dat kan geen mens vergoeden!

Inhoud

1. Naar de oude Bavo	9
2. Plannen voor de tuin	17
3. De witte badkuip en de rode eend	21
4. „Morgen is het te laat”	28
5. De „oude Bavo” vertelt	34
6. Een spreekbeurt op school	41
7. Een thuis voor Max?	50

HET GEZIN AAN DE OVERKANT

Mirjam, Loek en Len verhuizen met hun ouders naar een huis in een nieuwbouwwijk. Als het is ingericht moet ook de tuin in orde worden gemaakt. Dat is een heel karwei. Als ze erop uit gaan om een oud bad te kopen, dat ze als vijver willen gebruiken, wordt de auto zelfs gestolen. Via de politie krijgen ze hem echter na een paar dagen weer terug.

Vlak bij hen in de buurt is een bejaardenhuis in aanbouw. Van een van de toekomstige bewoners horen de kinderen dat hij zijn hond niet mag meenemen in het huis. Hierover is Len zo verbolgen, dat hij op school een spreekbeurt houdt over honden en aan het eind aan de klas de vraag voorlegt wat zij er van denken. Het gevolg is dat de klas een brief schrijft aan het bestuur van het bejaardenhuis. Door tussenkomst van een maatschappelijk werkster wordt een oplossing gevonden: de hond komt bij de kinderen in huis en meneer Van Zanten zal hem elke dag komen uitlaten. Meneer Van Zanten sluit vriendschap met de ouders van de kinderen. Voortaan is hij hun hulp bij de vele karweitjes die er in een nieuw huis en een nieuwe tuin allemaal zijn.

UITGEVERIJ G. F. CALLENBACH B.V. - NIJKERK

ISBN 90 266 4415 9